...ронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

48-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

...-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...06 (13422) | **1971 оной майн 6, четверг** | Сэн 2 мүнгэн

...ЭЭ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ДОРЮУН АЛХАМ

...ОЛ АНХАРАЛ—ШАНАРТА

...тарилгын бүхы хүдэл-... шанартайгаар, бого-... дүүргэжэ шадаал haa, ... ургасын үндэhэ hуу-... гэжэ механизатор бү-...дэнэ.

...совхозой нэгэдэхи отде-... хабар эртүүр полевой ...ха, хүн зоной байхаар ...досоохиись сагаадажа, ...р үдэрэй хүдэлмэриин ...лай дүн харуулха сам-... лозунг гэхэ мэтые ха-...эглэhэн байна.

... тарилгын хүдэлмэри ...ай болоходо полевой ...эмхитэйгээр сугларжа, түрүүшын үдэрhөө эршэтэйгээр ажаллажа эхилээ. Механизаторнуудта халуун эдеэн бэлдэгдэнэ.

Апрелиин 26-haa хойшо эндэхи таряалан дээгүүр трактор, машинануудай хүсэтэ абяан үглөөнhөө үдэшэ болотор таhарнагүй. Түрүүшын үдэрhөө хэдэн трактор хабарай эртын паар хахалжа эхилээ. Үнинэй тракторист Доржо Цыденов «ДТ-75» трактораар үдэрэй 6,5—7 гектарта хүрэтэр хахална. Мүн бэрхэ механизаторнууд Цырен Будаев, Дансаран Дагбаев, Сергей Шагдаров гэгшэд тэрээнhээ баhал ехээр гээгдэнэгүй.

Эндэхид үсөөхэн үдэр соо сэбэр паар, мүн намарай паар борнойлжо газарай шииг нойтыень хушаа юм.

— Мүнөө жэлдэ хабарай тарилгын хүдэлмэриие урда урдынхиhаа эмхитэйгээр эхилээбди. Дулаахан шаг байгаал haань, апрелиин 29—30-да эртын таряа тарижа захалхабди, — гэжэ отделениие эрхилэгшэ Дагба-Доржо Дашицыренов хэлээ hэн.

Һаяхан хонходоходом, эндэхид шэниисэ, хара таряа майн 1-hээ тарижа захалаа. Эртынгээ тарилга майн 10 болотор заабол дүүргэхэ зорилготой.

Д. ДОРЖИЕВ.

...УБЛИКЫН КОЛХОЗ. СОВХОЗУУДТА ХАБАРАЙ ТАРИЛГЫН ХЭГДЭЖЭ БАЙҺАН ТУХАЙ

1971 ОНОЙ МАЙН 3-най МЭДЭЭН

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

	Бүхыдөө таригдаhаниинь	Тэрэ тоодо: Таряан	Шэниисэ	Силосэй ургамалнууд
[illegible]	3	3	5	—
[illegible]	10	12	15	—
[illegible]	2	1	1	—
[illegible]	—	—	—	—
[illegible]	12	16	19	56
[illegible]	9	17	48	—
[illegible]	15	19	14	—
[illegible]	3	3	6	135
...лай	—	—	—	—
[illegible]	2	1	1	—
...бэрэй	1	1	1	—
[illegible]	—	—	—	—
...алинин	4	6	8	—
...галай	—	—	—	—
[illegible]	8	10	15	90
[illegible]	13	16	18	258
...дын	25	36	42	—
[illegible]	3	4	—	—
[illegible]	7	8	11	44

ТҮРҮҮШЫН 1000 ГЕКТАР

«Прибайкалец» совхозой механизаторнууд аймаг соогоо хабарай тарилга тон түрүүлэн эхилжэ, 1000 гектар талмайда шэниисэ таряад байна. Майн 1-нэй hайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мурысөөндэ М. И. Добрынинай агрегат түрүү hуури эзэлнэ. Эрхим механизатор 4 үдэр соо хэрэгэhэлүүлhэн аргаар 80 гектарта тарилга хээ.

Мүн механизаторнууд М. Чанчиков, Н. Шабов гэгшэд агрегадуудай ажалай үндэр бүтээсэ түйлана.

Аймагай «Путь к коммунизму» колхоздо түрүүшын 300 гектар шэниисэ hайн шанартайгаар таригдаад байна.

И. ДУНАЕВ,
«Прибайкалец газетын редактор.

Турунтаево тосхон.

...ын аймагай Калининай ...совхозой 3-дахи отделе-...изаторнууд хабарай та-...лмэриие эмхитэй hай-...эжэ байнхай. Эндэхи ...рнууд Иван Прокопье-..., Иван Иванович Карпов ...лгын үедэ бүтээсэ ехэ-...лана. Тинхэдэ тэдэнэй ...р Н. А. Гордеев, М. И. ... Ф. Трифонов, залуу ... Иван Зайцев мүн лэ ... hайнаар хүдэлмэрил-...на үлүүлэн дүүргэнэ.
...ДЭЭРЭ: отделениин тү-...изаторнууд И. П. Вла-... Карповай агрегадууд

...ВЕСНИНАГАЙ фото.

...ромнай hунгалтада бэлдэнэ

...автономито республика-... ...рховно Соведүүдэй, ню-...ажалшадай депутадуудай ... ээлжээтэ hунгалта ... июниин 13-да болохоо ...етскэ Союзай Коммунис ...XXIV съездын шиидхэ-... үүсхэhэн бүгэдэ ара-...ическэ ба ажалай эдэб-...н байдалда орон соом-...лиин кампани ябажа ...КПСС-эй ЦК-гай Гене-...екретарь нүхэр Л. И. ...хэhэн, Централна Ко-...досоото элидхэл дотор ...ahан Коммунис пар-...икые совет хүнүүд ха-...мжэнэ. Совет ороной ...рэл Коммунис партияа ...таар жагсажа, олона-...эбтэй нэгэ бүлэ мэтээр ... угтажа байна.

... республикануудай 15 ...Совет, автономито рес-...дай 20 Верховно Со-...шадай депутадуудай ню-...816 Совет, тэрэ тоодо ... областиин 108, авто-...ластьнуудай 8 совет, ...а округуудай 10, рай-...6, городой—1933, го-... районой—452, сель-...6, поселково—3 467 Со-...гагдахань.

... республикануудай Вер-...дүүдэй hунгалта үнгэр-... hунгуулиин 5 879 ок-...мито республикануудай ...оведэй hунгалта үнгэр-...4 округ, ажалшадай де-... нютагай Соведүүдэй hунгалта үнгэргэхэ hунгуулиин 2 165 мянган округ байгуулагдаба. Тиин ерэхэ hунгалтын үедэ урдынхиhаа 93 мянгаар олон депутат hунгагдаха болобо.

Союзна, автономито республиканuудай Верховно Соведүүдэй, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй hунгалта үнгэргэхэ дүримүүдэй ёhoop hунгалтада бэлдхэл ябуулха, тэрэниие үнгэргэхэ ехэ хүдэлмэри ниитын эмхинүүдэй, ажалшадай бүлэгүүд ба коллективүүдэй түлөөлэгшэдhөө бүридэhэн hунгуулиин комиссинуудта даалгагдаhан байна.

Союзна, автономито республиканuудай Верховно Соведүүдэй, мүн хизаарай, областиин национальна округой, районой, городой, сельскэ, поселково Соведүүдэй hунгалта үнгэргэхэ комиссинууд бии болгогдоод, хүдэлмэреэ эхилбэ. Һунгуулиин тэдэ комиссинуудта 290 гара мянган хүн ороно. Тэрэнэй 55,7 процентнь—хүдэлмэришэд ба колхознигууд. Союзна 8 республикада, автономито 10 республикада Верховно Соведүүдэй hунгалта үнгэргэхэ hунгуулиин Центральна комиссинуудай түрүүлэгшэнүүдээр сэхэ үйлэдбэри дээрэ хүдэлдэг хүдэлмэришэд баталагданхай.

Тэдэ комиссинуудта 140 мянга гаран эхэнэрнүүд оронхой. Тэдэнэр комиссиин гэшүүдэй 48,3 процентнь болоно. Комиссиин гэшүүдэй 55,8 процентнь партийнабэшэ хүнүүд юм.

Нютагай Соведүүдэй hунгалта үнгэргэхэ hунгуулиин окружной комиссинууд мүнөө баталагдажа дүүрэжэ байнхай. Һунгуулиин участогууд, hунгуулиин участково комиссинууд байгуулагдажа, hунгагшадай списогүүдые табиха хүдэлмэри хэгдэжэ байна.

Мүнөө үедэ үнгэргэгдэжэ байгаа суглаанууд дээрэ манай ороной эрхим хүнүүдые республикануудай гүрэнэй засагай дээдэ зургаанай депутадуудта кандидадууд болгон дэбжүүлнэ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневые, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорные, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгиниие, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүдые, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүдтэ кандидадуудые, КПСС-эй ЦК-гай секретарьнуудые бүхы суглаанууд дээрэ депутадта кандидадууд болгожо хамагай түрүүн дэбжүүлнэ. Түрүү хүдэлмэришэд, колхознигууд, совет интеллигенциин түлөөлэгшэд, партийна хүдэлмэрилэгшэд, сэрэгэй алба хэгшэд кандидадуудай тоодо оролсоно.

Һунгуулиин дүримтэй хүсэд таарлдуулан, тогтоомол болзорнуудта hунгалтын бэлэдхэлэй хаа хаанагүй ябуулагдажа байhыень союзна ба автономито республиканuудhaa абтаhан hунгуулиин кампаниин ябаса тухай мэдээнүүд харуулна.

(ТАСС).

...ЯРАЙ СУГЛААН

...эблэлэй hайндэртэ зорюулагдаhан ...э хотын олониитын түлөөлэгшэдэй ...глаан үсэгэлдэр Буряадай оперо ба ...театр соо болобо. КПСС-эй Улаан-...комой секретарь С. В. Ангапов оро... ...коммунизм байгуулжа байгаа совет ...жабайдалда хэблэлэй гүйсэдхэдэг ...үүргые тэмдэглэhэн тобшо үгэ хэлэ-...ай суглаа нээбэ.

...эблэлэй Үдэр тухай «Правда Буря-...тын редактор И. К. Щекотовой хэ-...элые суглаанда хабаадагшад анха-...р шагнаhан байна. Республика дотор гарадаг газетэ, журналнуудай ургалта хүгжэлтэ, тэдэнэй үүргэ, зорилгонууд тухай, мүн хэблэлэй эдэбхитэд—хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдэй үргэн хабаадалга тухай элидхэлшэ онсолон тэмдэглэбэ.

Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй залуу хүдэлмэришэн, слесарь С. Чеботарев, барилга-хабсаралгын 834-дэхи поездын барилгашан И. Кузьмин, хүдөө ажахын институдай аспирант агроном Б. Гомбоев болон бусад үгэ хэлэhэн байна.

Республикын хэблэлэй бүлэг эдэбхитэд—хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэд «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдэй Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаба. Хуралай hүүлээр концерт харуулагдаа.

1971 13 ВОСКРЕСЕНИ ИЮНЬ

БЭШҮҮР. (Телефоноор абтаба). Эндэхи «Дружба» колхозой клуб соо hунгалтын урда тээхи суглаан болобо. Суглаанда хамта дээрээ 490 гаран хүн хабаадалсажа, тэрэниие колхозой партийна комитедэй секретарь О. Н. Ленхожиев нээhэн байна. Октябрьска hунгуулиин № 796 округhoo hунгагдаха РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлхэ тухай КПСС-эй Бэшүүрэй райкомой таhагые даагша Н. П. Морев тобшохон мэдээсэл хэбэ. Суглаан дээрэ бултанhaa түрүүлэн үгэ абаhан колхозой шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ С. Г. Бадмаев иигэжэ хэлэбэ:

— Һаяхан КПСС-эй ээлжээтэ съезд боложо дүүрэбэ. Съездын баталан абаhан шиидхэбэринүүд бидэниие шэнэ амжалтада зоригжуулна. Мүнөө механизаторнууднай хабарай тарилгын хүдэлмэриие эмхитэй hайнаар үнгэргэжэ байна. Мүн малшадшье ажалдаа hайн үрэ дүнгүүдтэй.

Октябрьска hунгуулиин № 796 округhoo РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлхэ ехэ найдабариин манай нютагай hунгагшадта олгогдоhондонь баяртай байнаб. Тиигээд hунгуулиин энэ округhoo депутадта кандидадуудаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр **Алексей Николаевич Косыгиниие,** мүн Буряадай АССР-Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр **Бато Семенович Семеновые** дэбжүүлхэ байнаб. Эдэ нүхэд бултанда мэдээжэ, гүрэн түрын элитэ ажал ябуулагшад болоно.

Нүхэр Бадмаевай энэ hанамжые колхозой отделениие эрхилэгшэ А. С. Бутаков, главна бухгалтер О. П. Сахьяев, колхозой 2-дохи отделениин гэшүүн Б. Э. Намсараев гэгшэд дэмжэhэн байна.

Октябрьска hунгуулиин № 796 округhoo РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудаар нүхэд **А. Н. Косыгин, Б. С. Семенов** гэгшэдые дэбжүүлхэ гэhэн тогтоол суглаанда хабаадагшад нэгэн hаналтайгаар батлан абаба.

ХОРИ. Хориин леспромхозой Зүүн-Хуурайн модо бэлэдхэлэй пунктын клубта уржадэр үдэшэлэн хүн зон олон байба. Хүршэ Тужын, Анаагай модо бэлэдхэлэй пунктнуудай модошод, леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, алба хаагшад, нютагай дунда hургуулиин багшанар hунгалтын урда тээхи суглаанда сугларанхай.

Леспромхозой парткомой секретарь И. Я. Трунев суглаа нээжэ, КПСС-эй райкомой таhагые даагша Н. И. Егоровто үгэ үгэбэ. Нүхэр Егоров РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалтада бэлэдхэлэй ябаса тухай тобшохоноор хөөрэжэ үгэбэ.

Зүүн-Хуурайн модо бэлэдхэлэй пунктын мастер З. П. Королева үгэ абажа, Забайкальска № 797 hунгуулиин округhoo hунгагдаха РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй секретарь нүхэр **Михаил Андреевич Сусловые** леспромхозойнгоо коллективэй үмэнэhөө дэбжүүлхые дурадхаба.

Нүхэр М. А. Суслов Коммунис партиин элитэ ехэ ажал ябуулагша, ленинскэ партиин үнэн сэхэ хүбүүн гээд нүхэр Королева үгэеэ үргэлжэлүүлнэ. Арад зоной аша туhын түлөө, манай ороной хүгжэлтын түлөө оролдожо, партидаа, арад зондоо хүндэтэй болоhхой. Маанадай этигэл найдабариие дүүргэхэ байха.

Зүүн-Хуурайн дунда hургуулиин багша Н. С. Заиграева, Анаагай модо бэлэдхэлэй пунктын мастер А. В. Агеев гэгшэд нүхэр Королевагай дурадхалые халуунаар дэмжэжэ, партиин, арадай үнэн сэхэ хүбүүн М. А. Сусловай түлөө hунгалтын үдэр дуугаа үгэхыень hунгагшадые уряалба.

Леспромхозой эрхим жолоошодой нэгэн М. Д. Яшин үгэ абажа, нүхэр Королевагай дурадхалые hайшаан дэмжэхэ зуураа, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Забайкальска № 797 hунгуулиин округhoo РСФСР-эй автомобильна транспортын министр нүхэр Евгений Георгиевич Трубицыниие дэбжүүлбэ. Саашадаа М. Д. Яшин нүхэр Трубицынай ажал ябуулга, намтар тухай тодорхойгоор хөөрэжэ үгэбэ.

Нүхэр Яшинай дурадхалые бага комплексно бригадын бригадир Н. Е. Люткин, ажалай үедэ усалтаhaa hэргылхэ талаар инженер Л. И. Прокудина, леспромхозой директор Г. И. Баранников гэгшэд дэмжэбэ.

Һунгалтын урда тээхи суглаан дээрэ Забайкальска № 797 hунгуулиин округhoo РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр **Михаил Андреевич Суслов,** РСФСР-эй автомобильна транспортын министр нүхэр **Евгений Георгиевич Трубицын** гэгшэдые дэбжүүлхэ гэhэн шиидхэбэри нэгэн дуугаар абтаба.

Тэрэшэлэн hунгуулиин урда тээхи окружной суглаанда хабаадалсаха түлөөлэгшэд, этигэмжэтэ нюурнууд hунгагдаа.

Г. ХАГОЕВ.

ЗАГАРАЙ. Аймагай Шэнэ Бэрээнэй механическа заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад ажалайнгаа hүүлээр улаан булангдаа олоороо сугларба. Ушарынь гэхэдэ, аймаг соогоо түрүү предприятинуудай тоодо оролсоhон эдэнэртэ Забайкальска 797-дохи hунгуулиин округhoo РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлхэ зол тудаа ха юм.

КПСС-эй Загарайн райкомой секретарь А. К. Родионов hунгалтын урда тээхи hунгагшадай суглаа нээбэ. Коллективэйнгээ дунда үндэр бүтээсэтэ ажалаараа суурхаhан түрүүшүүл, үйлэдбэриин ветеранууд суглаанай президиумдэ нэрьемэ альга ташалган доро hунгагдана.

Түрүүлэн үгэ абажа, трибунада гараhан заводой заhабарилагшадай бригадын бригадир П. К. Матвеева сугларагшадай үмэнэ иигэжэ мэдүүлээ.

— Мүнөө Эхэ орон доторнай хаа хаанагүй Россин Федерациин засагай дээдэ зургаанда эрхим хүбүүд, басагадаа политическэ ехэ дэбжэлтэтэйгээр дэбжүүлжэ, баяр дээрэ баяр нэмэжэ байнхай. Бидэнэршье мүнөө баясаха, урмашаха ёhотой бди. Юуб гэхэдэ, бидэнэр эгээн түрүүлэн РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлхэмнай ха юм. Би Россин Федерациин дээдэ зургаанда КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Михаил Андреевич Сусловые дэбжүүлнэб гэжэ дурадхахадань, заводой хүдэлмэришэд нэрьемэ альга ташалгаар угтана.

Нүхэр Матвеевагай hүүлээр үгэ хэлэhэн заводой мастер И. Е. Кравцов, заводой директор В. Г. Попков гэгшэд тус дурадхалыень дэмжэжэ байhанаа мэдүүлээ.

Заводой үнинэй хүдэлмэришэдэй нэгэн И. Ф. Матвеевтэ үгэ үгтэнэ. Забайкальска hунгуулиин 797-дохи округhoo Россин Федерациин Верховно Соведэй депутадта кандидадаар РСФСР-эй автомобильна транспортын министр Евгений Георгиевич Трубицын гэгшые дэбжүүлхые дурадхаба. Энэ дурадхалыемни та бүгэдэнэй дэмжэхэ байhанда үнэн зүрхэнhөө этигэнэб гэхэтэйнь зэргэ, замхашагүй альга ташалган болоно.

Удаань үгэ абаhан заводой электро-гагнууршан П. И. Иванов, слесарь Я. С. Галицкий болон бусад нүхэр Матвеевэй дурадхалые халуунаар дэмжэбэ.

Забайкальска hунгуулиин 797-дохи округhoo РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар **Михаил Андреевич Сусловые, Евгений Георгиевич Трубицын** гэгшэдые дэбжүүлхэ гэhэн тогтоол суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар батлан абаа.

С. ОЧИРОВ,
манай корр.

ГҮНДЭ. Яруунын совхозой хүдэлмэришэд, алба хаагшад, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй hунгалтын урда тээхи суглаан эндэ болобо. Хамта 650 гаран хүн сугларaa.

Суглаае совхозой парткомой секретарь Л. Г. Минеев нээбэ. КПСС-эй райкомой секретарь И. Е. Карбаинов оролтын тобшо үгэ хэлэбэ.

Совхозой парткомой партийна кабинедые даагша Ю. Д. Шишмакова үгэ абаба.

— РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Забайкальска hунгуулиин 797-дохи округhoo манай партиин элитэ ехэ ажал ябуулагша, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр Михаил Андреевич **Сусловые** дэбжүүлхыем зүбшөөгыт. Манай ороной коммунистнууд, бүхы ажалшад, бидэнэршье бултадаа нүхэр Сусловые үнэн ленинец гэжэ hайн мэдэнэбди. Хаанашье, ямаршье ехэ тушаал даажа байхадаа, Михаил Андреевич Суслов арад зондоо алба хэгшэ байhанаа харуулдаг, — гэжэ нүхэр Шишмакова хэлэнэ. — РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадаар hунгагдабал, манай этигэл найдабариие хүсэдөөр дүүргэхэ байhандань hэжэг түрэнэгүй.

Энэ дурадхалыень совхозой директорэй орлогшо Ц-Д. Б. Батомункуев дэмжэнэ.

Трибунада совхозой главна инженер Б. Ф. Гончаров гаража, нүхэр Михаил Андреевич Сусловай кандидатурые халуунаар дэмжэхэ зуураа, Забайкальска hунгуулиин 797-дохи округhoo РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар РСФСР-эй автомобильна транспортын министр нүхэр Евгений Георгиевич Трубицыниие дэбжүүлхэ дурадхал оруулна.

— Россин Федерацида автомобильна транспорт улам саашадань хүгжөөхэ талаар нүхэр Трубицын ехэхэн оролдолго гаргадаг. Автомобильна транспортын хүгжэлтые бидэнэр өөрынгөө республикын жэшээ дээрэhээ харанабди, — гэжэ нүхэр Гончаров хэлэнэ.

Нүхэр Гончаровой дурадхалые профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ Ч-Д. Б. Балданов, соёлой хүдэлмэрилэгшэ А. Ф. Павлов, ахалагша хонишон Ц. Д. Бадмаев болон бусад үнэн зүрхэнhөө дэмжэбэ. Хамта 14 хүн энэ суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ.

Забайкальска hунгуулиин 797-дохи округhoo РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр **Михаил Андреевич Суслов,** РСФСР-эй автомобильна транспортын министр нүхэр **Евгений Георгиевич Трубицын** гэгшэдые дэбжүүлхэ гэhэн тогтоол hунгалтын урда тээхи суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар батлан абаба.

Ц. ГАЛСАНОВ,
КПСС-эй райкомой таhагые даагша.

АЖАЛАЙ БААТАРТА—АЛДАР СОЛО!

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

Табан жэлэй түсэбтэ даалгабари дүүргэлгэдээ элитэ ехэ амжалта түйлаhанай түлөө түмэр замай, далайн, гол мүрэнэй ба автомобильна транспортын, хэлхеэ холбооной ба харгы барилгын предприятинууд болон эмхи зургаануудай үлэмжэ шалгарhан хүдэлмэришэд ба мэргэжэлтэдтэ **Ленинэй** орден, **«Балта ба хадуур»** гэжэ алтан медаль барюулгатайгаар **Социалис Ажалай Геройн** нэрэ зэргэ СССР Верховно Соведэй Президиумэй Указуудаар олгогдобо.

Тэрэ тоодо Буряадай АССР-hээ

ПОЗДЕЕВ Борис Захаровичта—Улаан-Үдын локомотив-заhабарилгын заводой токарь.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДТА кандидадуудые дэбжүүлгэ үргэлжэлhөөр

Ленинградайхидай үндэр уялганууд

Ленинградай ба Ленинградска областиин ажалшад КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые нэгэн hаналтайгаар hайшааха зуураа, юhэдэхи табан жэлэй даалгабаринуудые болзорhoонь урид дүүргэхын, үйлэдбэриин ашаг үрэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын, гаргаhан продукциингаа шанар hайжаруулхын, түүхэй эд ба материал алмахын түлөө социалис мурысөө дэлгэрүүлнэ.

Москва городой ажалшадай үүсхэл дэмжэжэ, ленинградайхид промышленностиин талаар 1971 онойнгоо түсэбые болзорhoонь урид, декабриин 25-да дүүргэхэ гэhэн социалис үндэр уялга даажа абаба. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даалгабариие 1,5 дахинаар үлүүлэн дүүргэжэ, Ленинградай үйлэдбэри дам саашадань дэбжээхэ бүхы түсэбые тэрэнэйнгээ ашаар дүүргэхэ гэжэ хараалагданхай. Түсэбhөө гадуур 65 миллион түхэригhөө бага бэшэ сэбэр олзо абтаха юм.

(ТАСС).

СССР-эй Журналистнуудай союзай шангууд

1970 ондо бэшэгдэhэн эрхим зохёолой түлөө СССР-эй Журналистнуудай союзай шан олгохо жэл бүриин заншалта конкурсой дүнгүүд Хэблэлэй үдэрэй урда тээ гаргагдаба.

Тэдэ шангууд доро дурсагдагша журналистнуудта олгогдобо: С. Аскаров (Алма-Ата), Альвсот Атамалы оглы Баширов (Азербайджан), К. Багдонавичюс ба Даугувиетите (Литва), В. И. Бородин (Горький), А. А. Грабко (Молдави), Б. А. Егоров (Москва), И. И. Зюзюкин (Москва), О. К. Игнатьев (Москва), С. Т. Морозов (Москва), Б. К. Панов, (Мичуринск), М. Ф. Ребров (Москва), Е. И. Рябчиков, О. Ф. Соловьева (Латви), мүн хүдэлмэришэн бэшээшэ В. И. Сомов (Томск).

* * *

Уласхоорондын журналистикын талаар эрхим зохёол тэмдэглэн жэл бүри олгогдодог В. Воровскиин нэрэмжэтэ шангай жюри 1970 оной шангые «Правда» газетын редколлегиин гэшүүн В. Овчинниковта олгохо гэжэ тогтообо.

* * *

Городой, нэгэдэмэл, районой ба олон тиражтай газетэнүүдэй редакцинуудтахи олониитын хүдэлмэри эрхимээр табиhанай түлөө М. И. Ульяновагай нэрэмжэтэ шангууд тэрэшэлэн олгогдобо.

(ТАСС).

СЕПГ-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккер

Эрих Хонеккер 1912 оной августын 25-да Нойнкирхендэ (Саар) шахтёрой бүлэдэ түрэhэн. Эсэгэнь Германиин Коммунис партиин гэшүүн байгаа. Э. Хонеккер кровельщигой мэргэжэл олохын тула hурааhан байха. 1926 ондо Германиин Залуушуулай Коммунис Холбоондо, 1929 оной декабрь соо СЕПГ-дэ орохон юм. «Фихте» гэжэ хүдэлмэришэдэй спортивно- гимнастическа хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадаhан.

1930 ондо Залуушуулай Коммунис Интернационалай hургуулида hурахаар Москва эльгээгдэhэн байгаа. Хүдэлмэришэдэй интернациональна бригадануудай бүридэлдэ орожо, Магнитогорско металлургическа комбинадай барилгада хабаадаа бэлэй. 1931 онhoo — Германиин Залуушуулай Коммунис Холбооной Саарска окружной комитедэй секретарь. 1934 ондо тус Холбооной Центральна Комитедэй гэшүүнээр hунгагдаhан юм.

Гитлеровскэ ёhо гуримда эсэргүү тэмсэлдэ хабаадаа. Рурска областьдо, Баденда, Гессендэ, Вюртембергдэ, Пфальцеда нюуса хүдэлмэри ябуулалсаа; hүүлээрнь Берлинэй округтохи Коммунис Залуушуулай Холбооной нюуса хүдэлмэри хүтэлбэрилөө. 1935 оной декабрь соо баригдажа хаагдаад, арбан жэл түрмэдэ hуухаар сүүдлүүлээ hэн.

Немец арадые Совет Армиин сүлөөлhэнэй hүүлээр Э. Хонеккер тэрэ дары эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилжэ эхилhэн: КПГ-эй Центральна Комитедэй дэргэдэ залуушуулай асуудал даадаг секретарь байhан, удаа тээнь Залуушуулай түбэй комиссиие ударидаhан юм.

Сүлөөтэ Немец залуушуулай холбоо эмхидхэн байгуулагшадай нэгэн байhан, 1946—1955 онуудта тэрэнэй түрүүлэгшээр хүдэлмэрилhэн. 1947 ондо, дэлхэйн хоёрдохи дайнай hүүлээр Советскэ Союзда айлшалагша немец залуушуулай түрүүшын делегациие толгойлоо hэн. 1949 онhoo 1955 он хүрэтэр Демократическа Залуушуулай Бүхэдэлхэйн Федерациин Гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүн байгаа.

Э. Хонеккер 1946 онhoo КПГ-эй Центральна Комитедэй гэшүүн байжа, хүдэлмэришэнэй хоёр партиие нэгэдүүлгэдэ хабаадаа. Партиин нэгэдэлэй съезд тэрэниие СЕПГ-гэй Партийна правлениин гэшүүнээр hунгаа. Саашанхи бүхы партийна съезднүүд дээрэ Центральна Комитедэй гэшүүнээр hунгагдаhан юм. 1950 онhoo Политбюрогой бүридэлдэ байдаг. 1955—1956 онуудай үедэ Советскэ Союзда hуража дүүргэhэнhээ хойшо Э. Хонеккер СЕПГ-гэй хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ хабаадажа үргэлжэлөө. 1958 онhoo — Центральна Комитедэй секретарь.

Э. Хонеккер хэдэн жэлэй турша соо социалис оронуудай партийна, гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй шухала шухала бүхы уулзалгануудта, тэрэшэлэн 1969 ондо Москвада болгошо Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөндэ хабаадаа.

Германиин Демократическа Республикын эмхидхэгдэн байгуулагдаhанhaa хойшо Арадай палатын депутат байhaap. Энээнэй урда тээ Германиин Арадай соведэй ба тэрэнэй Президиумэй бүридэлдэ ородог байhан.

Карл Марксын орденоор, бусад хэдэн орденуудаар шагнагданхай, Ажалай Геройн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Эрих Хонеккер 1971 оной майн 3-да СЕПГ-гэй ЦК-гай пленум дээрэ Германиин Социалис нэгэдэмэл партиин ЦК-гай нэгэдэхи секретаряар hунгагдаа.

НЭГЭ ҺАНАЛТАЙГААР ҺАЙШААНА, ДЭМЖЭНЭ

(Аймагуудай партийна эдэбхитэдэй суглаануудһаа)

СЭЛЭНГЭ

Аймагай малшад болон механизаторнууд, нүүрһэшэд болон модошод, бүхы ажалшад КПСС-эй XXIV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсожо, абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлжэ, түрэл партиингаа съездые угтаһан байна. Хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилхэ ба гүрэндэ худалдаха, байгша оной түрүүшын кварталай, мүн промышленна продукци гаргаха түсэб үлүүлэгдөө.

Мүнөө колхоз болон совхозуудаар, промышленна предприятинуудаар юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдтэй танилсажа, тэрэнние зүбшэн хэлсэжэ байха үедөө аймагай ажалшад партиин хараалһан асари ехэ программые бэелүүлхын түлөө бүхы хүсэ оролдолгоёо гаргахаар бэлэн байһанаа мэдүүлжэ, шэн габьяатайгаар ажаллажа оронхой.

Энээн тухай Гусиноозерск хотодо һаяхан болоһон аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ «КПСС-эй XXIV съездын дүнгүүд ба аймагай партийна организациин зорилгонууд» гэһэн асуудалаар партиин райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **В. С. Раднаев** элидхэл хэһэн байна.

Элидхэлшэ аймагай колхоз, совхозуудай, промышленна предприятинуудай хүдэлмэрие гүнзэгыгөөр шэнжэлхэ зуураа, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, үйлэдбэридэ бии байһан арга боломжонуудые һайнаар хэрэглэхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха асуудалнуудта суглаанда хабаадагшадай гол анхарал хандуулба.

Элидхэлэй һүүлээр XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь нүхэр **Н. Г. Бадмаев** үгэ абаба.

Ниитын малай тоо толгой олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ талаар КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүд соо ехэ зорилгонууд табигданхай гээд үгэ хэлэгшэ тэмдэглэнэ. Энээнние бэелүүлхын тулада янза бүриин тэжээл ехээр бэлэдхэн абадаг болохо гээшэ тон шухала хэрэг болоод байна. Манай колхозой эрхэ байдалда энээнние туйлахын тулада тарилгын талмайн бүридэл шэнэлэн хаража үзэхөөр болоо. Хэдэн арбаад мянган толгой малтай байгаад, тарилгын талмайн 80 гаран процентые орооһото ургамалнуудаар эзэлнэбди. Харин мүнөө тэжээлэй ургамалнуудай, нэн түрүүндэ шэмэтэ тэжээлэй тарилга үргэдхэхэ, ургасыень дээшэлүүлхэ шухала.

Тэрэшэлэн сабшалан, бэлшээри уһалха, үтэгжүүлхэ асуудалнуудта, мал ажалдахи хүндэ хүшэр хүдэлмэри оньһожоруулха хэрэгтэ мүн лэ анхаралаа хандуулха болонобди.

Галуута-Нуурай шахтоуправлениин үйлэдбэриин хүгжэлтын асуудалнууд тушаа 7/8 шахтын начальник нүхэр **В. М. Горлов** тогтобо. Мүнөө үедэ эндэ сүүдхэдөө 3—3,5 мянган тонно нүүрһэн малтагдана. Харин баригдажа эхилһэн Гусиноозерскын ГРЭС-эй түрүүшын энергоблогуудай ашаглалгада үгтэхэдэ, сүүдхэдөө 5,5 мянган тонно нүүрһэн галдагдаха юм. Үлөөшэ 2—2,5 мянган тонно нүүрһэниинь хаанаһаа асарагдаха болоноб?

ГРЭС-эй хэрэглэмжые хүсэдөөр хангахын тулада бүри һаяын сагһаа шахтануудай үйлэдбэри үргэдхэхэ, Ехэ-Холбоолжоной барилга үргэн дэлисэтэйгээр, хурдан түргэнөөр ябуулха хэрэгтэй. Энээн тухай хэдэнтэ хэлэгдэбэшье, хүсэндөө хүргэгдэнэгүй. Партиин райком, дээдын түсэблэлгын ба хүтэлбэрилхы органууд энэ асуудал хойшолуулангүй шиидхэхэ ёһотой.

Съездэ хабаадалсаһан, тэндэ хараһан, үзэһэн тушаагаа, съездын хүдэлмэри тухай КПСС-эй XXIV съездын делегат, Сэлэнгын совхозой һаалишан нүхэр **Д. Д. Данзанова** суглаанда хабаадагшадта һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгэбэ.

Тэрэшэлэн Сэлэнгын совхозой директор **Н. А. Мельников**, Ноёхоной дунда һургуулиин директор **Д-Д. Ч. Найданов**, «Эрдэм» совхозой парткомой секретарь **Д. Б. Цыдыпов** болон бусад үгэ хэлээ.

Партийна эдэбхитэдэй суглаанда КПСС-эй обкомой бюрогой гэшүүн, Буряадай АССР-эй арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр **И. Д. Черняков** хабаадалсажа, үгэ хэлэһэн байна.

Зүбшэн хэлсэһэн асуудалаараа аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаба.

Г. САБЖАЕВ,
аймагай газетын редактор.

ХУРАМХААН

— КПСС-эй ЦК-гай тоосоон тушаа Центральна Комитедэй Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэһэн элидхэл соогоо шэнэ түсэбтэ табан жэлэй гол зорилгонуудые эли тодоор харууланхай. Социалис үйлэдбэрие хурдан түргэнөөр хүгжөөһэнэй, тэрэнэй ашаг үрые улам арьбадхаһанай, научно-техническэ дэбжэлтэ үргэдхэһэнэй болон ажалай бүтээсын ургалта эрид дээшэлүүлһэнэй үндэһэ һуури дээрэл арад ниитын материальна болон культурна талаар эрилтын хэмжээе гүйсэд хангагдаха ёһотой гэһэн заабари онсологдоо, — гэжэ партиин Хурамхаанай райкомой нэгэдэхи секретарь **Н. Д. Дагбаев** аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшадай үмэнэ «КПСС-эй XXIV съездын дүнгүүд ба районно партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» гэһэн асуудалаар хэһэн элидхэлээ эхилбэ.

Тиихэтээ хамта партиин ЦК-гай тоосоото үедэ ябуулһан гадаадын ба дотоодын политикын гүн гүнзэгы удхатай байһые, арад түмэнэйнгөө зол жаргалта ажаһуудалай түлөө саг үргэлжэ анхаралаа хандуулжа байдагые элидхэлшэ үндэрөөр сэгнэбэ. Иигэжэл, манай парти алдар солотой, хүндэ суутай болоо ха юм.

КПСС-эй XXIV съездын урда тээ үргэн дэлисэтэйгээр дэлгэрһэн бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоһон аймагай ажалшадай партиингаа дээдын ехэ хуралдаае ажалай һайн бэлэгтэйгээр угтаһан тушаань нүхэр Дагбаев тогтоо. Хурамхаанай аймагай колхоз, совхозууд гүрэндэ мяха худалдаха нэгэдэхи кварталай түсэб хоёр дахин шахуу дүүргэжэ шадаа. Аймагай промышленна предприятинуудай, барилгын эмхинүүдэй коллективүүд баһал горитой амжалтатай. Тэдэнэр нэгэдэхи кварталда бэелүүлхэ даабаряа мартын 28-да дүүргээд, түсэбһөө гадуур 39,5 мянган түхэригэй продукци бүтээн гаргаа.

Шэнэ табан жэлэй туршада бэелүүлхээр аймагай ажахынуудай, промышленна предприятинуудай болон бусад эмхи зургаануудай урда табигдаһан зорилгонууд тушаа элидхэлшэ нилээд тогтоо.

КПСС-эй XXIV съездын делегат, Улаан-Үдын онһожоруулагдамал шэлэй заводой директор **А. Р. Болотовой** хэлэһэн үгые суглаанда хабаадагшад угаа һонирхожо, анхаран шагнаба. Элидхэл тушаа барилгын материалнуудай Хурамхаанай участогай начальник **А. Л. Малыгин**, Аргатын дунда һургуулиин багша **Л. Л. Дамдинова**, Барханай сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ **Б. С. Гармаев**, Хурамхаанай леспромхозой парткомой секретарь **Г. И. Малых** болон бусад үгэ хэлэжэ, КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые коллективүүдэйнгээ нэгэн һаналтайгаар һайшаажа, тэдэнние хүсэндэнь хүргэхын түлөө эрмэлзэл ехэтэйгээр габшагайгаар хүдэлжэ байһыень элирхэйлбэ.

КПСС-эй Центральна Комитедэй бэелүүлһэн политическэ хараа шугамые, бодото ажал ябуулгые гүйсэд, нэгэн сэдьхэлтэйгээр һайшаажа байһанаа партийна эдэбхитэдэй суглаан гэршэлэн мэдүүлээ. Тэрэшэлэн ойрын үедэ бэелүүлхэ зорилго тодорхойлһон тогтоол суглаан дээрэ баталан абтаа.

ГАЗАР ҮРЭМДЭГШЭДЭЙ ОРОЛДОЛ

«Шэнээр уһалагдаһан 3 миллион гектар газар табан жэлэй болзор соо ашаглалгада оруулха. Тэрэ тоодо таллуулжа уһалһан газар оролсохо, 41,2 миллион гектарай бэлшээри уһажуулха, мүнөөнэй һубаг ханаабуудай уһа ехэ болгохо хүдэлмэри бэелүүлхэ» гэжэ партиин XXIV съездын Директивэнүүд дотор тэмдэглэгдэнэ. Энэ зорилго дүүргэхэ хэрэгтэ ашагта малтамалнуудые шэнжэлэгшэд, тэдэнние малтан абагшад ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой юм.

...һуурин газарһаа холо үрэмдэгшэдэй бригада ажалладаг. Тэдэнэр ажамидаралта уһа газар доороһоо малтан гаргана. Ажалынь хүндэ хүшэр, үдэр һүнишье, үбэл зуншье огто таһалдуулагданагүй. «Бурводстройн» Улаан-Үдын аймагай нүүдэл оньһожоруулагдамал колоннын газар үрэмдэгшэдэй ажалдар һонирхон, энэ бригада ерэбэбди. Үрэмдэлгын станогой абяан бүри холо ябахада, элеэр дуулдаба. Түрүүшын халаанда мастер В. Н. Яковлев, залуу мастер Н. Зутьхаров ажаллажа байна. Иннокентий Зутьхаров наһаараа залуушье һаа, дүй дүршэлтэй болоһон. Тэрэ геологоуправлениин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн үрэмдэлгын халаанай мастернуудай курс дүүргэнхэй.

— Ажалтнай хэр ябажа байнаб, — гэжэ асуубабди. Станогой хүүгэндэ манай асуудал дуулдабашьегүй. Харин мастер Виктор Николаевич тэрэнние ойлгожо энеэбхилэн, гарайнгаа эрхии хурга харуулжа, «эрхим һайн» гэжэ ойлгуулба.

Нэгэ бага хажуу тээшээ гаража хөөрэлдэбэбди. Виктор Николаевич өөһэдынгөө нүхэд, бригада тухайгаа хөөрэнэ. Егор Иванович Марусовай хүтэлбэрилдэг бригада оройдоол долоон хүнһөө бүриданхэй. Хүн бүхэн өөрынгөө уялга һайн мэдэрдэг, ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандадаг.

— Манай ажал нэгэ янзын юм. Үбэл зунгүй газар дороһоо уһа үрэмдэн гарганабди. Харин ажалнай ехэ хэрэгтэй, аша туһатай гэжэ ойлгонобди, — гэжэ В. Н. Яковлев хөөрэнэ.

Зунай аяма халуунда, үбэлэй янгинама хүйтэндэ үрэмдэлгын станок тодхожо, газар малтахань үнэхөөрөө бэлэн бэшэ. Теэд бригадын гэшүүд нэгэ газарһаа ондоо тээшэ нүүн ябажа, шухала хэрэгтэй ажал дүүргэнэ ха юм.

Гэр байраһаа холо ажалладаг үрэмдэгшэдтэ ажаһуудалай һайн эрхэ байдал хангагданхай. Бригадые даагша Егор Иванович Марусов хүдэлмэришэд тухайгаа ехэ анхардаг. Нүүдэл һайн вагон бии. Бригадирай оролдолгоор тэрэнь хэрэгтэй зүйлнүүдээр хангагдаа, Сүлөөтэй сагтаа шатар, домино, даам наадажа болохо. Һайнаар амарха арга бии. Вагон соо ариг сэбэр, сонхонуудтань хүшэгэ үлгөөтэй.

Үрэмдэлгын станогой абяан минуташье замханагүй. Энэ бригада үнгэрһэн жэлэй үрэ дүнгөөр «Бурводстрой» трест соогоо 2-дохи һуури эзэлһэн байна. IV кварталай үрэ дүнгөөр түрүүлжэ гараад, дамжуулгын Улаан тугта, 1-дэхи мүнгэн шанда хүртэһэн юм. Бригадын гэшүүн бүхэн үнэтэ шангаар — сарбуугай часаар шагнагдаа.

Тэдэнэр 1970 ондо үрэмдэмэл 21 худаг малтаа. Тэдэнэр хэдэн арбаад ажахынуудые, предприятинуудые уһаар хангана. **Бригадын үрэмдэлгын станок даабариһаа гадуур 500 метрэй газар малтаа. Олон худаг һайн гэһэн сэгнэлтэтэйгээр комиссида тушаагдаһан байна.**

Энэ жэлэй эхинһээ бригада таһалгарялагүйгөөр хүдэлхэ гуримда ороо. Тиигэжэ үрэмдэлгын станок хүдэлмэришэдэй амарха сагташье миин байлгагдахагүй. Үрэмдэгшэд графигай ёһоор бээ бээ һэлгэжэ, түхеэрэлгээ ашагтайгаар хэрэглэхэ, тэдэнэй ажалай бүтээсэ горитойгоор дээшэлхэ, үрэмдэлгын

ФОТО РЕПОРТ

өөрын үнэ сэн хямда һ...
лай эхинһээ хойшо тэд...
ряа һайнаар дүүргэжэ ...

Бригадын гэшүүд ...
далаихай, дүй дүршэлтэ...
юм. Иннокентий Зуть...
зель һайнаар шудалан...
лаар мэргэжэлтэ гэжэ ...
Халаанай мастер В. ...
үнэн сэхээр ажалладаг...
нүхэдтөөшье харюусал...
гээр хандадаг. Мастер ...
лев үрэмдэлгын техно...
мээр шудаланхай.

Газар үрэмдэгшэд су...
гаа хүхюун сэнгэлигээр,
гаар үнгэргэнэ. Зарим
һуралсажа, эрдэм ...
дээшэлүүлнэ. Моторист
Белоусов түмэр замай т...
3-дахи курсын студент.
бүхы гэшүүд ном унш...
дын библиотекатэй боло...

Ажахынуудые уһаа...
поли, бэлшээринүүдые у...
шухала тухай партиин
Директивэнүүд дотор ...
Арадай ажахые хүгжөө...
тэ газар үрэмдэгшэдэй
лэ ехэ хэрэгтэй байна. ...
русовай даадаг бригада
гөө даабари һайнаар ...
үрэмдэмэл худагуудые
уһаар ажахынуудые ха...
рилгоёо бодото дээрэнь ...
тула оролдожо байна.

А. ПОСТРИ...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үр...
дэй бригадын гэшүүд—
Е. И. Марусов (Зүүн...
халаанай мастернууд И...
ров, В. Яковлев. Үр...
түхеэрэлгын юрэнхы ...

З. ВЕСНИНАГА...

ПРОФСОЮЗАЙ АЖАБАЙДАЛ

МҮРЫСӨӨ ЭМХИДХЭГШЭ ХҮСЭН

(Бэшүүрэй аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой профсоюзай рабочкомой хүдэлмэриин дүй дүршэлһөө)

АЖАЛШАДАЙ ДУНДА социалис мүрысөө эмхидхэхэ гол үүргэеэ Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой профсоюзай рабочком зүбөөр ойлгожо, шадамараар энэ хэрэгээ эрхилнэ гэжэ тус бэшэгэйнгээ эхин дээрэ тэмдэглэхэ ушар гарана. Энэ шухала хүдэлмэри ябуулхадаа, имагтал партийна организациингаа хүтэлбэри доро, совхозойнгоо захиргаантай нягта холбоотойгоор хүдэлдэг юм. Тиихэдээ социалис мүрысөөнэй эмхидхэлые өөрынгөө ажахын эрхэ байдалда тааруугаар, үйлэдбэриингөө али бүхы арга боломжонуудые гүйсэд хэрэглэжэ шадахаар эмхидхэнэ. Түрүү дүй дүршэл болон эрдэм наукын туйлалтануудые үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ хараатай байдагынь онсолон хэлэмээр.

Совхозойнгоо хүдэлмэрилэгшэ бүхэнние мүрысөөндэ хабаадуулха гэжэ оролдодог. Тэрэнэй түлөө үйлэдбэриин һалбари бүхэндэ, участок бүхэндэ мүрысөөн эмхидхэгдэдэг байна бшуу. Мүрысэгшэдэй гол зорилгонь хадаа гансал хүдэлмэриин үндэр ехэ тоотой түлөө бэшэ, мүн эрхим шанар болон экономическа һайн үрэ дүн туйлахаар тодорхойлогдонхой байдаг. Тиигээдшье мүрысөөнэй гурим хадаа тон наринаар бодомжологдон, экономическа аргань хараада абтан зохёогдодог юм. Хүн бүхэн, бригада, фермын коллектив бүхэн өөрын социалис уялгатай, мүрысөөнэй гуримтай. Тиимэ байха зууратаа, үбэлэй, зунай, үеын гээд гү, али хабарай тарилгын, үбһэ, таряа хуряалгын хаһада хубаагданхай байдаг бшуу.

Мүрысөө эмхидхэлгэдэ, тэрэнэй бодото бэелүүлгэдэ совхозой эрдэмтэ мэргэжэлтэд — зоотехник, ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд, агроном, экономист болон бусад тон эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг юм. Тэдэнэр ажалшадай, бүхэли коллективэй абаһан социалис уялгануудые бэелүүлхэ арга хараалһан эмхидхэлэй-техническэ хэмжээ ябуулгануудые зохёолсодог, үйлэдбэриин һалбари бүхэндэ ажахын тоосооной шэнжэтэй түсэбтэ даабари барюулагдадаг.

Мүрысөөнэй дүн согсолгодо, тэрэнние олонитын анхаралда соносхожо байха хэрэгтэ анхарал онсо хандуулагдадаг байна. Жэшээнь, һаалишадай болон һүү һаалиин фермэнүүдэй коллективүүдэй хүдэлмэриин дүн һара бүхэндэ, мүн жэлэй эсэстэ гаргагдадаг. Тиихэдэ хонишодойхи хонидой түлэг түрэжэ байха үедэ арба хоноод лэ, удаань жэлэй һүүлдэ, гахайшадайхи һаалишад шэнгеэр, үхэр адуулагшадай дүн һара бүхэндэ, мүн үбэл, зунай сагай баргадахалаар согсологдодог байна бшуу. Тариан ажалда хүдэлэгшэдэй хүдэлмэриин дүн тарилга болон хуряалгын халуун хаһын үедэ табан хоног бүхэндэ бүридхэгдэдэг, олондо мэдээсэгдэжэ байдаг гуримтай.

Мүрысөөнэй ябаса ходо харуулжа, дүнгыень болзор соонь гаргажа байха сагтаа, энээндэ илагшадые материальна болон моральна талаар урмашуулха хэрэгые ехэ удхатай шанартайда тоолодог юм. Материальна талаар урамшуулгые иимэ гуримтайгаар бэелүүлдэг байна. Мүрысөөндэ илаһан һүү һаалиин фермын коллективтэ, жэшээнь, совхозой захиргаанай, парткомой ба рабочкомой дамжуулгын Улаан туг, звенодо — улаан вымпел, тиихэдэ уялгаяа 110 процентһээ үлүүлһэн һаалишадта 30—30 түхэриг, 100—110 процент болгоболнь, 20—20 түхэриг мүнгэн шан барюулагдадаг байна. Үхэр адуулдаг, шахажа байһан мал харууһалдаг хүнүүд хоног бүхэндэ амидынь шэгнүүрые (1000 граммһаа дээшэ бэшэ) эгээл ехээр нэмээжэ шадаһан, нэгэшье толгой гарзалуулаагүй хадаа хүндэтэ нэрэдэ, мүнгэн шанда хүртэхэ ёһотой юм.

Дээдэ зэргын амжалта туйладаг ажалша бэрхэ малшад, механизаторнууд болон бусад мэргэжэлтэдтэ хүндэтэ нэрэ олгохо гээшэ алдар солыень магтаһан ехэ урмашуулхы зүйл боложо үгэдэг байна. Хонин бүриһөө хурьга, хурьганай шэгнүүр эхэһээнь таһалха үедэ 25 килограммһаа дээшэнь гаргаһан суутанда «Совхозой эрхим хонишон» гэһэн нэрэ зэргэ олгогдоно. Тэрэшэлэн «Эрхим комбайнер», «Эрхим шофер», «Эрхим тракторист» гэхэ мэтэ нэрэ зэргэ олгохо гурим мэргэжэл мэргэжэлээр тогтоогдонхой, бодото хэрэг дээрээ бэелүүлэгдэжэ байдаг шуу.

Гадна ажалай һайн үрэ дүн туйлаһан, даабариһаа үлүү продукци абаһан хүдэлмэришэдтэ хүдөө ажахын продукт, мал үгэдэг гурим тэдэнэй сэдьхэл баярлуулдаг, үшөө һайнаар хүдэлхэ хүсэлэл түрүүлдэг юм. 1970 оной туршада 53 хүнүүдтэ 159 центнер орооһо үгэһэн байгаа. Энээнние мүнгэн дээрэ сэгнэбэл, 2027 түхэригэй болохо. Мал һайнаар харууһалһан, ехээр шэгнүүрыень нэмээһэн, гарзада оруулаагүй олон малшадта горитой мяха, олон хонишод хурьга абаһан байха юм. Тэрээнтэй хамта мүрысөөндэ илагшад Хүндэлэлэй самбарта дүрэ зурагтайгаар бэшэгдэдэг шуу.

Мүрысөөнэй дүнгые бултанда соносхохо, харуулха хэрэгтэ мүн лэ ехэ анхарал табигдана. Мүрысөөнэй дүнгэй согсологдоһон дары парткомой, рабочкомой гэшүүд совхозой главна мэргэжэлтэд отделени, фермэ, бригада бүхэндэ ошожо, тэндэхи хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай хамтын суглаа зарлажа, мүрысөөнэй ябаса тухай асуудал тусхайта зүбшэн хэлсэдэг. Тиихэдээ тэндэхи түрүүшүүлдэ хүртэһэн шангуудыень, дамжуулгын Улаан туг, улаан вымпел гэхэ мэтые барюулдаг юм. Суглаан дээрэ үнгэрһэн хугасаада ушарһан дутагдалнууд элирхэйлэгдэдэг, саашадаа бүтээхэ зорилгонууд тодорхойлогдодог, хүдэлмэреэ һайжаруулха хэмжээнүүд абтадаг гээшэ.

Иимэ хэмжээнэй хажуугаар социалис мүрысөөнэй ябаса, дүн харуулһан тусхай бюллетень, дайшалхы, сахилгаан хуудаһанууд гаргагдадаг гээшэ. Тиихэдээ түрүүшүүлэй дүй дүршэл тушаа хөөрэдэг байха юм. Түрүү тугалшан Литвинцевагай хүдэлмэрилжэ байдаг газарта түрүүшүүлэй дүй дүршэлэй һургуули байгуулагданхай. Үшөө тиихэдэ коммунис ажалай һургуулинууд мэргэжэл мэргэжэлээр эмхидхэгдэнхэй, яһала урагшатайгаар хүдэлжэ байдаг шуу. Һүү һаалиин 2-дохи, 3-дахи, 4-дэхи фермэнүүд коммунис ажалай коллективэй нэрэ зэргэдэ хүрэхын түлөө тэмсэжэ байнхай.

Социалис мүрысөөнэй эмхидхэл тушаа саг үргэлжын анхарал табижа, зүб ёһоор хүтэлбэрилөөд байхада, ажал хэрэгшье урагшатай, бүтэсэтэй, үрэ дүн һайнтай байдаг гэжэ мэдээжэ. Шэнэ шэнэ түрүүшүүл мүрысөөнэй охин соогуур урган гарадаг, ажалай эдэбхи үүсхэл хүгжэдэг ааб даа.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе һайндэрлэһэн түүхэтэ жэлдэ эрхим амжалта туйлагшад энэ ажахыда улам олон болоо. Эндэ урдань амжагдаагүй үрэ дүншье олон. Жэшээнь, Заган-адагай һүү һаалиин фермын һаалишан Е. Г. Панькова нёдондо даажа ябаһан үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2884 килограмм һүү һаагаа һэн. Иигэжэ абаһан уялгаяа аяар 500 шахуу килограммаар үлүүлээ. Тиихэдэ Буй тосхондохи фермын һаалишад коллективээрээ дунда зэргээр үнеэн бүриһөө 2163 килограмм һүү һаагаа бшуу. Һүү һаалиин гурбан фермэ хоёр мянганай шата дабан гаталаа.

Тугалшан В. Л. Панькова түхэреэн жэлэй туршада толгой бүхэнэй шэгнүүр хоног бүри 710 граммаар, гахай шахадаг малшан Ф. Н. Сидорова гахай бүриингөө шэгнүүр 350-най оронда 460 граммаар, үхэршэн В. Я. Бурцев 693 граммаар нэмээжэ байгаа. Тракторист В. Ф. Фалилеев 1970 ондо 516 гектар таряа хадажа, 5 мянга гаран центнер ороохо сохиһон байха юм. С. К. Щербинэй толгойлдог тракторна бригадын механизатор, таряашад 1960 гектар таряалангһаа гектар бүриһөөнь дунда зэргээр 19,1 центнер ороохо хуряажа абаа. Энэ коллектив «Газар тарялан эрхимээр элдүүрилдэг бригада» гэһэн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй юм.

Шэнэ техникэ нэбтэрүүлхэ, малай үүлтэр һайжаруулха холын хараата түсэб совхоздо табигданхай. Тэрэнэй үндэһөөр оньһожоруулгын ехэ хүдэлмэри ажахы дотор хэгдэнэ. Хүдөө ажахын үйлэдбэридэхи хүндэ хүшэр хүдэлмэри үргэнөөр оньһожоруулжа эхилһэн ушар ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлүүлхэ арга олгоо. Хэрбээ 1968 ондо нэгэ центнер гахайн мяха абалгада хүдэлмэриин 4,6 үдэр гаргашалагдаһан һаа, үнгэрэгшэ жэлдэ 3 үдэр болотороо хороо бшуу. Нэгэ центнер ороохо ургуулжа абалгада 1968 ондо хүдэлмэриин 0,63 үдэр гаргашалагдаһан байбал, нёдондо 0,11 үдэр болоһон зэргэтэй.

1970 оной түсэб мяха худалдалгаар 110 процент, һүөөр — 112 процент, ноһоор — 196 процент, үндэгөөр — 122 процент, ороохоор — 122 процент дүүргэһэн байна. Иигэжэ наймадахи табан жэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэхэ үндэһэ һуури байгуулагдаа. Гүрэндэ мяха худалдаха табан жэлэй түсэб 117 процент, һүөөр — 102,8 процент, ноһоор — 117 процент, үндэгөөр — 120 процент, ороохоор — 162,8 процент дүүргэһэн тушаагаа Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой ажалшад баяр баясхалантайгаар элидхээд, КПСС-эй XXIV съездын хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхэ гэһэн ехэ тэмсэлдэ хам ороһон байна бшуу.

Үнгэрһэн жэлэй сентябрь һарада абаһан социалис уялга эрхимээр бэелүүлэгдээ. Мүнөө Коммунис партиин XXIV съездын абаһан шиидхэбэринүүдтэй гүнзэгыгөөр танилсаһан совхозой хүдэлмэришэд юһэдэхи табан жэлэй түрүүшынь жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэжэ, түсэбһөө үлүүлэн 400 центнер мяха, 150 центнер һүү, 10 мянган үндэгэ гүрэндэ тушааха гэһэн эрмэлзэлтэй ажаллажа байна.

Энэ амжалта имагтал ажалшадай дунда зүбөөр эмхидхэһэн социалис мүрысөөнэй аша туһаар туйлагдаа гэжэ богонихон тобшолол эндэ хэлтэй.

П. ЕЛБАКШИНОВ,
хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой таһагые даагша.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ...

НҮХЭР И. Д. ЧЕРНЯКОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй В... СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМ... ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын партийна ба совет органуудта олон жэл соо оролдосотой һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө, мүн түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, Буряадай АССР-эй арадай хиналтын коми... лэгшэ нүхэр Иван Дав... няковые Буряадай АССР-... Соведэй Президиумэй ... грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Пре...
Түрүүлэгшэ Б. СЕ...
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Пре...
Секретарь К. М...

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1971 оной майн 3.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ...

НҮХЭР Ц. Б. ЦЫБИКОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй В... СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРА... ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын партийна органуудта олон жэл соо оролдосотой һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө, мүн түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, КПСС-эй обкомой партийно-эмхидхэдэй хүдэлмэри... инструктор нүхэр Цыре... **Цыбиковые** Буряадай А... ховно Соведэй Президиум... лэй **грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Пре...
Түрүүлэгшэ Б. С...
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Пре...
Секретарь К. М...

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1971 оной майн 3.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ...

НҮХЭР Я. Б. ЛЕВИ... БУРЯАДАЙ АССР-эй В... СОВЕДЭЙ ПРЕЗИ... ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРА... ШАГНАХА ТУХ...

һурагшадые һургаха ... жүүлхэ талаар олон жэл ... хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө, ... һөөр 60 наһа гүйсэһэнтэй... дуулан, Бэшүүрэй аймага... залуушуулай Бэшүүрэй ... да һургуулиин директор ... Борисович **Левинтасые** ... АССР-эй Верховно Соведэй ... мэй **Хүндэлэлэй грамота...**

Буряадай АССР-эй В...
Соведэй Пре...
Түрүүлэгшэ Б. СЕ...
Буряадай АССР-эй В...
Соведэй През...
Секретарь К. МА...

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй б...
1971 оной майн 3.

Шэнэ табан жэлэй туршада 30 мянган километрһээ бага бэшэ газопровод бариха гэжэ КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүд дотор хараалагдана. Энэ тон шухала даабари Челябинскын трубопрокатна заводой трубоэлектро-сварочна цехэй коллективтэ сэхэ хабаатай болоно. Ушарынь юуб гэхэдэ, энэ цехэй коллектив ехэ диаметртэй соргонуудые бүтээн гаргадаг байна.

1975 ондо энэ цехэй коллектив 2 миллион тонно продукци гаргадаг болохоор хараална. Жэлэй эхинһээ хойшо эндэ 1500 тонно продукци түсэбһөө гадуур бүтээгдээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой цех соо.

ТАСС-ай фотохронико.

ГАДААДЫН ПРОФСОЮЗНА ДЕЛЕГАЦИНУУДАЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет Бүхы дэлхэйн ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын үдэр — Майн нэгэнэй һайндэртэ хабаадахаяа Москва ерэһэн гадаадын профсоюзна ба хүдэлмэришэдэй делегацинуудай хүндэлэлдэ уулзалга хээ.

Тус уулзалгада ВЦСПС-эй секретарьнууд, ВЦСПС-эй Президиумэй гэшүүд, профсоюзуудай ЦК-нуудай түрүүлэгшэнэр, профсоюзуудай эдэбхитэд, үйлэдбэриин үүсхэлшэд хабаадаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ВЦСПС-эй Түрүүлэгшэ А. Н. Шелепин бүхы табан түбиһөө ерэһэн, гадаадын 80 гаран профсоюзна делегацинуудай гэшүүдые Майн нэгэнэй һайндэрөөр дашарамдуулан, хани халуунаар, үнэн зүрхэнһөө амаршалба.

Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин Түрүүлэгшын орлогшо, Суданай хүдэлмэришэдэй профсоюзуудай федерациин генеральна секретарь Шафи Ахмед эль-Шейх гэгшэ бүхы дэлхэйн ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын үдэр — Майн нэгэнние москвагайхидтай хамта һайндэрлэлсэхын тула урииһанайнь түлөө, үнэн зүрхэнһөө, хани халуунаар угтаһанайнь түлөө Совет профсоюзуудта гадаадын профсоюзна делегацинуудай үмэнэһөө баяр баясхалан хүргэбэ. Мүн Советскэ Союзай Коммунис партиин XXIV съездын табиһан зорилгонуудые дүүргэхэ хэрэгтэ амжалтануудые туйлахыень совет арадта хүсөө.

(ТАСС).

Партиин Директивэнүүдые уншаад байхадаа...

БАГШАНАРАЙ ШАДАБАРИ УРГАГ ЛЭ!

һүүлэй жэлнүүдтэ һургуулида ...лжа байһан багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ, урдаа табигдаһан зорилгоёо бэелүүлхын тула бүхы бэлиг шадабаряа элсүүлдэг ...хаар тэдэнние хүмүүжүүлхэ талаар тодорхой хүдэлмэри ябуулагдадаг болонги. Тэрэ хүдэлмэри олон янзын байдаг. Жэшээнь, һургуулиин хүтэлбэрилэгшэд коллективтэеэ хамта педагогикын гү, ...н предмедүүдые зааха онол арганүүдые гүнзэгыгөөр шэнжэлнэ, теоретическэ семинар үнгэргэнэ, багшанарай зүблөөнүүд дээгүүр ...ибаа асуудал зүбшэн хэлсэнэ, ...н кустовой методическа нэгэдэлнүүдэй, тэрэнэй секцинүүдэй хүдэлмэрие түсэблэн эмхидхэхэ ...хэ мэтын хүдэлмэри ябуулагдана. Гадна һургуули бүхэндэ классай хүтэлбэрилэгшэдэй, олон ...доо классуудта хүдэлдэг нэгэ мэргэжэлтэй багшанарай семинар үнгэргэгдэдэг. Баһа бэеэ даагаад, өөрынгөө мэргэжэл шадабари дээшэлүүлэн хүдэлдэг багшанарай ажал тухай мартажа болохогүй. Эдэ бүхы хүдэлмэри багшанарые үзэл сурталай талаар хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй мэргэжэлэй шанар дээшэлүүлхэ зорилготой ха юм даа.

Мүнөө үедэ һуралсалай шэнэ түсэб, шэнэ программа бэелүүлхэ хэрэгтэ мэргэжэлэйнгээ талаар бэлэдхэл һайнтай багшанар лэ горитой амжалта түйлаха байна бшуу. Тиимэл хадань КПСС-эй XXIV съезд дээрэ баталагдаһан Директивэнүүд соо арадай гэгээрэлдэ горитой анхарал хандуулагдаа ха юм. Тусхайлхада, Директивэнүүд соо ингэжэ сэхэ заагдана: **«Багшанарые бэлдэхэ хүдэлмэриин шанар, мэргэжэлэйнь хэмжээ дээшэлүүлхэ».**

Энэ талаһаань бидэ Яруунын аймагай Нарһатын дунда һургуулиие абажа хараабди. Тэндэ багшанартай яһала горитой хүдэлмэри ябуулагдадаг байна. һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шанарые эрид һайжаруулхын тула багшанарай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ тон шухала гэжэ тус һургуулиин хүтэлбэрилэгшэд һайн ойлгодог.

Багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ хараатай хүдэлмэрие һургуулиин дирекци, партбюро, местком гурбан хоорондоо нягта холбоотойгоор эмхидхэн ябуулдаг байна. Тиихэдээ партбюро багшанарай политическэ һуралсалые хүтэлбэрилнэ, хүдөөгэй ниитэ-политическэ ажабайдалда хабаадуулха хүдэлмэри эмхидхэнэ; местком хадаа багшанарай бэеэ дааһан һуралсалые, классһаа гадуур хэмжээ ябуулганүүдые эмхидхэнэ; харин дирекциин зүгһөө методическа хүдэлмэри эмхидхэгдэнэ.

Нарһатын һургуулиин хүтэлбэрилэгшэд багшанартай хэхэ хүдэлмэриеэ жэлэйхеэр, һарынхяар, долоон хоногойхёор түсэблэдэг заншалтай юм. һургуулиин хүлын хараатай ниитэ түсэб жэл бүри август һарын һүүл багта табигдажа баталагдадаг. Тэрээн соонь «Педкадрнуудтай ябуулагдаха хүдэлмэри» гэһэн тусхай бүлэг байдаг. Тус бүлэг соонь нээмэл партийна суглаанууд, үйлэдбэриин зүблөөн, педсоведүүд, классай хүтэлбэрилэгшэдэй семинар, багша бүхэн жэл соо ямар темэ дээрэ хүдэлхэб гэһэн хэмжээ ябуулганууд хараалагдадаг байна.

Манай һанахада, Нарһатын һургуулиин хүтэлбэрилэгшэд үе сагайнгаа эрилтэһээ таһарангүй, кадрнуудаа хүмүүжүүлхэ талаар яһала тодорхой хүдэлмэри ябуулдаг байна.

һүүлэй хоёр жэлэй туршада багшанарайнь коллектив хоёр гол асуудал шиидхэхын тула хүдэлжэ байгаа. Нэгэдэхинь **мүнөө үеын хэшээл ямар байха ёһотойб** гэһэн. Хоёрдохинь — **мүнөө сагай эрхэ байдалда ямар эрилтэ класста табигдаха ёһотойб.** Теэд энэ хоёр асуудал хоорондоо нягта холбоотой бшуу. Юуб гэхэдэ, энэ хоёр асуудалые имагтал багша шиидхэжэ шадаха. Харин багшын бүхы ажаябуулгань һургаха ба хүмүүжүүлхэ гэһэн хоёр зорилго бэелүүлхэ зэргэтэй. һургаха хүмүүжүүлхэ хоёрнай имагтал класс соо, хэшээл дээрэ бэелүүлэгдэдэг байһаниинь ойлгосотой.

Тиимэ дээрэһээ тус һургуулиин багшанар хоёр дүрим зохёожо баталһан юм: **«Мүнөө сагта хэшээл үнгэргэхэ гурим»**, **«Нарһатын дунда һургуулидахи класс тухай дүрим»**. Тус дүримүүдэй эрилтые бүхы багшанар урдаа барин хүдэлхэ уялгатай. Тэрэнэй түлөө дирекци, һургуулиин ниитын эмхинүүд тэмсэдэг, тэрээн тухай суглаан, зүблөөн дээгүүр хөөрэлдөөн болодог.

Нарһатын дунда һургуулида һайнаар хэшээлээ хэдэг багшанаршье олон. Жэшээнь, **В. Н. Лобова, В. И. Замураева, Н. А. Климова, М. Ш. Цыбжитова, Н. Н. Константинова, Н. Г. Халзанов, Н. П. Халтанов, Е. А. Токарева, А. Г. Терентьева** болон бусад олон багшанар һонёор, элдэб онол арганүүдые, харуулан ойлгуулха болон техническэ хэрэгсэлнүүдые зүбөөр хэрэглэн, өөһэдынгөө хэшээл үнгэргэдэг.

Мүнөө сагай эрилтэдэ зохимоор хэшээл имагтал һайн түхеэрэлгэтэй кабинет соо үнгэргэжэ болохо юм гэжэ мэдээжэ. Тиимэһээ Нарһатын дунда һургуулида кабинет түхеэрхэ, бүхы хэрэгсэлнүүдээр хангаха асуудалда горитой анхарал хандуулагдана. Мүнөө үедэ тэндэ 26 кабинет хүдэлнэ, тэдэнэй найманиинь харанхы болгохо хүшэгэтэй, гурбаниинь кино харуулха түхеэрэлгэтэй, арбан табаниинь фильмоскоп, эпиадископтой. Тиихэдэ бүхы кабинет дидактическа материалнуудтай.

Кабинет түхеэрхэ, шэнэлхэ, һэльбэхэ хүдэлмэри түхэреэн жэл соо ябуулагдадаг. һүүлэй үедэ лингафонно кабинет, автокласс эмхидхэгдэжэ байна. Математикын, хэлэ бэшэгэй кабинедүүдые олон универсальна самбартай болгожо байна.

Багшанар бүхэн һуралсал-хүмүүжүүлгын ямар нэгэ асуудал дээрэ хүдэлдэг. Педсовет дээрэ гү, али методическа нэгэдэлэй зүблөөн дээрэ даалгагдаһан асуудалаараа элидхэл хэдэг заншалтай. Жэшээнь, нёдондо багша **А. Н. Мягкова** «В. И. Ленинэй ажал ябуулгын жэшээ дээрэ һурагшадые хүмүүжүүлгэ» гэһэн һонирхолтой элидхэл хэһэн. Тиихэдэ ондоошье багшанар һайн элидхэлнүүдые хэдэг байна. «Ород хэлэнэй хэшээлдэ һурагшадай бэеэ даагаад хүдэлхэ тухай» **(В. И. Замураева)**, «Химиин, биологиин хэшээлдэ научно-атеистическэ хүмүүжүүлгэ» **(Л. А. Мещерякова)**, «һурагшадай сэдьхэл бодолой шэнжэ шанарые шэнжэлгэ» **(Г. А. Кузнецова)**, «Агаар тухай мүнөө үеын ойлгосо» **(С. С. Цыденова)** болон бусад олон элидхэл шагнагдаа.

Мүнөө үедэ үзэл сурталай талаар эрдэмгүй багша холо харайхагүй ха юм даа. Тиимэһээ Нарһатын һургуулиин багшанар марксистско-ленинскэ сургал эдэбхитэйгээр шудалдаг байна. Эрдэмэйнгээ талаар багшанар хоёр бүлэг болгогдон хубаагданхай. Дээдэ эрдэмтэй багшанар В. И. Ленинэй теоретическэ зохёолнуудые, тэрэ тоодо «Философско дэбтэрнүүдые» шудална. Харин дунда һургуулитай багшанар КПСС-эй түүхэ гүнзэгыгөөр, марксизм-ленинизмын эхэ зохёолнуудтайгаар шудална.

Гэбэшье һайн талын хажуугаар мүн дутуу дунданууд ушарна. Жэшээнь, тус һургуулида багшанарай түрүү дүй дүршэл шэнжэлхэ, согсолхо талаар ехэ юумэ хэгдэнэгүй. Мүн һургуулидаа методическа булан эмхидхээгүй байна.

Бага зэргэ дутагдалтайшье һаа, үдэрһөө үдэртэ багшанарайнгаа мэргэжэл дээшэлүүлхэ хүдэлмэриеэ улам шангадхан, арадай гэгээрэл тушаа түрэл партиингаа табиһан зорилгые эрид шууд бэелүүлхын тула Нарһатын дунда һургуули өөрынгөө хубитые оруулха байһаниинь лабтай.

Ц. НИМАЕВА,
Яруунын аймагай багшанарай профсоюзай райкомой түрүүлэгшэ.

...зээмэн... Арад ...стол дээрэ ам...хилээмэнэй та...хын тула ямар ажал хэгдэнэ ...б! Анха түрүүн ...шан газараа ...ар элдүүрил... һайн сортын үрэ...рэнгөөр тарилга ... гээшэ. Удаань ...һалга эмхид...дэг байна. һүү...рь хуряалгын ...ун хүдэлмэри ...дэг ааб даа. Тии... хуряагдаһан ...он автомаши...агон, мүн гол ...нэй баржануу... зөөгдэжэ, ...ваторнуудай ...нортёрто хүр...нэ. Тэндэһээ гу... болгогдоод, хи...нэй завод бо... пекарнинуудта ...шагдана гээшэ.

...дэ эгээл заво...идо адли бүхэли ...идөө хүдэлмэри ...хэгдэнэ. Тэрэ... һүүлээр лэ ам...хан хилээмэн ... зоной стол дээ...бигдана ха юм.

...сква хотын хи...нэй заводуудта ...очка, баранка, ...ран янзын хи...эн баригдажа ...агдана.

...УРАГ ДЭЭРЭ: ...квагай № 5 хи...нэй заводой ин...ер-химик Анна ...темьяновна про...шингаа шанар ...гана.

ТАСС-ай фотохронико.

ЗОНОЙ ТУҺАДА—ЗУУН БҮТЭЭЛ

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

— Хаанаһаабши, нүхэр?

— Комбинадһаа... Шимни хайшаа зорибош?

— Баһал тиишээлжэ ябанабди даа.

Үйлсэдэ уулзаһан хоёр нүхэд аймагайнгаа ажалшадай хэрэглэмжэ хангаха комбинат руу харгылдаг болоһон тухайгаа хөөрэлдэнэ. Нэгэниинь хабар-намарай пальто оёулжа байһан, нүгөөдэнь холодильник заһуулха, мүн гэрээ сагаадуулха, полоо шэрдүүлхэ гэжэ ябаһан байба.

— Гэр сагаададаг, пол шэрдэдэг болоо юм бы? Би мэдээгүй ябаалби, — гэжэ нэгэниинь гайхана.

— Соносхол гараад байгаа бэлэй. Комбинадшни бэлэн тайрагдаһан, газаа асарагдаһан шүүрхэшье хахалдаг болоо ха.

— Тиихэдээ гэр бараандаа ажал хэхэ гээшые мэдэхэеэ болёод, комбинадтаал найдаад һуудаг болохомнай гээшэ гү?..

Игэжэ Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай хүдэлмэришэдэй ажаһуудаг Закаменск городой хүн зоной, аймагай ажалшадай һуудал байдалай хэрэглэмжэ хангаха комбинат янза бүриин туһаламжа үзүүлдэг, элдэб зүйлэй юумэнүүдые бүтээдэг болоһон байна.

Үнгэрэгшэ табан жэл соо комбинадай ажал хүдэлмэридэ ехэ хубилалтанууд болоһо, урдань гол түлэб өөлгоор даалгабаряа дүүргэдэг байһан һаа, мүнөө арад зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха янза бүриин туһа хүргэнэ. Мүнөө комбинадай хэдэг, бүтээдэг юумэнүүдэй тоо 100 гаран болонхой. Элдэб холодильник, хубсаһа угаалгын машина, оёдолой электромашина, электропеэшэн, электросамовар, электрочайник, электробритвэ, пылесос, радиоаппаратура, телевизор, магнитофон гэхэ мэтые заһабарилха цех нээгдээ.

Наймадахи табан жэлэйнгээ түсэбые комбинат 1970 оной ноябриин 13-да дүүргэжэ, жэлэй дүүрэтэр нилээд ехэ продукци түсэбһөө гадуур үйлэдбэрилһэн, заһабарилһан байна. Комбинадай байра проектынгээ ёһоор жэлдэ 100.000 түхэригэй продукци үйлэдбэрилхэ, заһабари хэхээр хараалагданхай юм. Үйлэдбэриинь талмай дээрэ нёдондо 255,6 мянган түхэригэй ажал хэгдээ. Тиигэжэ комбинат 1970 оной дүрбэдэхи кварталай мүрысөөнэй дүн республика дотороо хоёрдохи һуури эзэлжэ, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха министерствын, нютагай промышленностиин болон культурно-ажаһуудалай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой мүнгэн шанда хүртэһэн байна.

Комбинадай хэдэг ажалай гурбанай хоёр хубиие оёдолшод бүтээдэг. Тэдэнэй дунда гадар хубсаһа оёдог Хорло Дашеевагай, бусад хүнгэн хубсаһа оёдог Ульяна Пашугай бригаданууд бүришье магтаалтайгаар ажалладаг.

Аймагай хүдөө нютагуудай хүн зониие хангаха хэрэгтэ комбинат ехэ анхаралаа хандуулна. Санага, Шара-Азарга, Баян-гол, Сахир тосхонуудта захил абадаг комнатанууд нээгдээ. Зарим тосхонуудаар оёдолшод ажалладаг. Тэрээнһээ гадна, тусхай түхеэрэлгэтэй ажаһуудалай талаар хангалгын автомашинанууд хүдөө нютагуудаар, гол түлэб бригада, гүүртэ, отарануудаар ябажа, зонһоо захил абажа, бэлэн хубсаһа наймаалжа байдаг.

Захааминай аймагай ажаһуудалай талаар хангалгын комбинадай директор нүхэр Бизьяевтай хөөрэлдэжэ, шэнэ табан жэлдэ ямар зорилгонуудай табигдажа байһан тухай һонирхоходо:

— Саашадаа арад зоной байра байдалые һайжаруулха хэрэг шэнэ табан жэлэймнай гол зорилго болоно гэжэ нүхэр Брежнев съезд дээрэ элидхэхэ зуураа хэлэһэн байна. Съездын Директивэнүүд дотор табан жэл соо арад зониие ажаһуудалай талаар хангалга хоёр дахинһаа бага бэшээр ехэдхэхэ гэжэ заагдана. Энэ зорилго манда сэхэ хамаатай,—гэжэ тэрэ хэлэнэ.—Хэрбээ мүнөө жэлдэ 255 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилдэг, заһабари хэдэг байгаа һаа, табан жэлэй түгэсхэлдэ жэлдээ хахад миллионой ажал хэдэг болохо ёһотойбди.

Тиигээд Жэгмэт Буянович ажаһуудалай комбинадай шэнэ байра ойрын жэлнүүдтэ бариха шухала байһан тухай хөөрэнэ. Зэдын вольфрам-молибденэй комбинат өөһэдынгөө мүнгэ зөөреэр мүнөөнэйхидэ орхо доо хоёр дахин ехэ ажаһуудалай комбинадай байра бариха байһаад, энэ шухала болоһон хэрэгые унжагайруулһаар. Зүгөөр иимэ байра табан жэл соо заатагүй баригдаха зэргэтэй. Мүнөө жэл химиин аргаар хубсаһа угааха, сэбэрлэхэ цех хүдэлжэ захалха. Мүнөө байрань баригдажа байна.

Табан жэлэй туршада комбинат материально-техническэ талаараа бүри зэбсэгжэхэ, үйлэдбэриин ажалай бүтээсэ хоёр дахин шахуугаар дээшэлхэ. Саашадаа хүнүүдэй захилаар нэхэмэл хубсаһанууд олоор оёгдодог болохо.

—Манай зорилго юуб гэхэдэ, хүн зоной хэрэглэмжые гүйсэдөөр хангаха, ямаршье захилай ороходо шанар һайнтайгаар, саг соонь бүтээдэг болохо ёһотойбди. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, юумэн саг сагаараа, сагай эрилтээр ажалладаг болохо хэрэгтэй,—гэжэ Жэгмэт Буянович хөөрэнэ.

«Сагай эрилтээр...» Зүб даа, сагай эрилтээр ажаллаха гээшэ хүн бүхэнэй, предприяти, коллектив бүхэнэй арюун уялга ха юм.

Д. ЦЫРЕНЖАПОВ,
манай корр.

АЖАЛШАДАЙ БЭШЭГҮҮДҺЭЭ

ХҮНДЭТЭЙ ХҮНҮҮДЭЙ НЭГЭН

Үглөөгүүр эртэ тосхоной гудамжаар ябаһан хүнүүд Татьяна Александровнатай ходо уулзадаг байха. Тэрэ хадаа Кабанскын аймагай Степной Дворец тосхоной гудамжаар айл бүхэниие алгасангүй шахуу ябажа, ерэһэн бэшэг, газетэ, журнал болон бусадые тараана. Почто зөөгшын ерэхые хүлеэһэн хүнүүд тэрэниие хүндэтэйгөөр угтажа, асарһан юумыень уншажа хужарлана.

Т. А. Суранова гансахан өөрынгөө хара мүр хараад ябадаг почтальон бэшэ, олоной хэрэгтэ оролдодог эдэбхитэн юм. Тосхондонь ямар хэмжээ ябуулга үнгэргэгдэнэб, тэрээндэ ходоо хабаадалсадаг байна. Тэндэхи найман жэлэй һургуулиин түрэлхидэй комитедэй гэшүүн байһан тула нүхэр Суранова һурагшадай түрэлхидэй дунда бага бэшэ хүдэлмэри ябуулдаг юм.

Гадна хэблэл тарааха талаар нилээд оролдолго гаргана. Мянгаад хүнтэй тосхоной зоной дунда 1039 хэһэг хэблэл тараагдаһан байна. Өөрөөшье найман янзын газетэ, журнал захинхай.

Коммунис ажалай ударник нүхэр Суранова эрхимээр хүдэлһэнэйнгөө түлөө Хүндэлэлэй грамотануудаар, үнэтэ бэлэгүүдээр нэгэтэ бэшэ шагнагдаһан байха юм. Тэрэшэлэн мэргэжэлээрээ эрхимлэгшэ гэһэн нэрэ зэргэ тэрээндэ олгогдоһон байна. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн баярай медальда хүртэһэн, мүн аймагайнгаа хэлхеэ холбооной узелай хүндэлэлэй дэбтэртэ бэшэгдэһэн байна.

Б. БАИНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Үдын аймагай «Коммунизм» колхозой түрүү жолоошон Б. Дандаров.

К. ГАБАЕВАЙ фото.

УРДАНЬ ЖОЛООШОН БАЙҺАН ЮМ

ЗУРАГЛАЛ

...шын улаан наранай тонгойжо, ...утэлэй саагуур хоргодохотой ...баруун хойто зүгһөө хүйтэн ... буужа, тэнгэриин шарай ... бүрхэжэ эхилбэ. Заахан ...й бэетэй, харабтар хурса ша... хүн хула мориёо унажа, тээ ... Түглын шугын урдахи хагда ...оор элбэг газарта хушууран ... ябаһан хонид тээшээ гүйл...хибэ. Гэнтэ тэнгэриин бүрхэжэ ...дэ тэрэ сошордомгоор шэртэн, ... үдэртөө хагданда ябаһан хо... түргөөр байра тээшэнь туужа ...ба.

...анхышаг болоод байхада, энэ ...й хонидоо уһалаад, ута гонзо...бшэнүүд соо обёос адхажа, ...ойнгоо эдихыень адаглан, һа... дүүрэнги нюдөөр шэртэнэ.

...нэй Бэшүүрэй совхозой 1-дэ...деленииин залуу хонишон Еши... Аюшеев гээшэ. «Хониндо оро... жэл шахуу болошобоб. Сагай ...нь ягаашье түргэн гээшэб 13—14 килограмм шэгнүүртэй ...үүд, өөдэгүйхэнүүд хурьгадые ...нь таһалжа абаа бэлэйб. Мүюмо түлгэ хонид болошобол даа» ... тэрэ урмашан бодоходоо, өөрын...гэрһэн ажабайдал, жолоошон ...раа ягаад гэнтэ хонишон боло...ноо һанана.

...барай һүүл һара һэн. Тэрэ нёөө Улаан-Үдэһөө малай тэжээл ...д, машинаяа гараждаа таби...ртээ харижа ябатарнь I-дэхи ...лениин хонишодой бригадын ...р Цурбо Аюров уулзашаба.

— Сайн байна, Василий *(Еши...е Василий гэжэ нэрлэдэг юм), ...бажа байнаш?

— Улаан-Үдэһөө таряа зөөнэб даа. Энэ һарада таһалгаряагүй ябагдаа. 25 эрьесэ хэбэб,— гэжэ Ешидоржо энеэбхилэн хэлээд, балай эсэһэнэй тэмдэггүй янзатай.

— Гайтайл ябанаш даа. Нэгэ юумэ захадаа һаа, һалахагүй, үсэд нэтэрүү хүн гээшэ гүш даа,— гэжэ бригадир хэлэбэ.— Нүхэр, һанаһанаа хэлэһүү. Мүнөө жэлэй хурьгадые эхэһээнь таһалжа уладуудта үгэжэ байнабди. Эмэ хурьгадые таһалжа, хэн нэгэндэ үгэхэ гэхэдэ, нарин нягта найдамтай хүн олдожо үгэнэгүй. Эдэ хурьгадшни саашаа ошоходоо, эхэ хонид болохо юм. Даажа абаһан хүн хожом өөһэдөө түрүүлхэ. Шадаад байгаа һаа, алишье талаараа һайн ха юм. Тиигээд шинии хониндо ороо һаа, яаха юм. һамганшни мал ажалда ходо ябаһан, дүй дүршэлтэй, шадахал һэн хат гэжэ һананаб,— гээд, тэрэ хёрхоор шэртэн байба.

— Хари хайшаа юм даа, нүхэртэйгөө хөөрэлдэжэ үзүүжэб,— гэжэ Ешидоржо байд гэһэн хойноо харюусаа һэн.

Ешидоржо Аюшеев Маруся нүхэртэйгөө хөөрэлдөө, зүбшэлсөө. Арбаад жэл шахуу машина жолоодожо дадашаһан хүндэ тэрэнээ хуушарһан бээлэйгээ хаяһандал хаяжархихань тиимэшье хүнгэн бэшэ байба.

— Намда хамаагүй, мал дахажа, хаража энэ болоһон хүн гээшэб. Ши өөрөөл мэдэ. Мал ажалда ябахашни, шинии тэрэ дулаахан кабина соо залуур баряад, дардам харгыгаар һанаа амар шууюулжа ябаһандал бэшэ байха. Бүхы зүрхэ сэдьхэлээ табижа хүдэлхэ хэрэгтэй. Тэрэгүй һаа, халтад гэбэл муудхуулха, үхүүлхэдээ болохош. Айха, зүрхэсэхэгүй һаа, хонишон болохол гүбши,— гэжэ һамганайнгаа хэлэхэдэ, Ешидоржо үни удаан маргажа байнгүй:

— Юуншье болог, хонишон болохом. Хүнэй харажал байдаг хонид гүбэ, бираагүй һаа, машинадаа дахин һууна бэзэб. Тиигээдшье гансааран ябаха бэшэ, хажуудамни ши ябалсаха ха юмши,— гэжэ шиидэнгеэр хэлээд, хонишон болохоор бэлэн байһанаа бригадиртаа мэдүүлээ һэн.

Тиигээд лэ Ешидоржо Аюшеев Мункуева Маруся нүхэртэйгөө 530 эмэ хурьга даажа абаад, Заган голой эрьедэ байрлажа, харууһалжа эхилээ һэн.

Ешидоржын хонишон болоходо, Цурбо Аюров баярлаа һэн. Юундэб гэхэдэ, бригадир бүхэн ажалдаа абьяастай, урагшаа һанаатай хүниие бэдэрдэг, шэлэдэг ха юм.

«Хүн болохо багаһаа, хүлэг болохо унаганһаа» гэдэгтэл Ешидоржо эдир наһанһаа томоотой, һанаһандаа хүрэжэ, һарбайһанаа барижал һаладаг абари зантай. Бага балшар ябахадаа, эхэ, эсэгэһээ гээгдэжэ үншэрөөшье һаа, һургуулияа хаягүй, 7-дохи класс дүүргэһэн үнэмшэлгэтэй гараа һэн. Удангүй сэрэгэй албанда татагдажа, хоёр жэл соо эрхим һайн, магтаалтай ябажа ерээд, түрэл совхоздоо комсоргоор хүдэлжэ эхилээ бэлэй. 1963 ондо Бага-Куналейдэ шофёрой курса нээгдэжэ, Ешидоржо тэндэ һуралсажа, жолоошоной үнэмшэлгэ абаа һэн. Тиигээд Бэшүүрэй АТХ-да 6 жэлдэ жолоошоноор хүдэлөө. Энэ хугасаа соо бэрхэ жолоошон байһанаа харуулжа, коммунис ажалай ударнигай үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэһэн, РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байха юм. Иимэ магтаалтай жолоошон ябатараа, хонишон болохын тула баһал зориг хэрэгтэй даа. Ажалша бэрхэ хүн ямаршье хүдэлмэри даажа абахадаа, ойрохон саг соо онол аргыень шудалжа, харгыдаа түргэхэн ороодхидог. Тэрэнэй хаража байһан хониной байра байдалынь яндагар, сэбэр, үбһэ һолоомониинь үшөөл ехэ. Хонидынь намарайнгаа хүсэ тамир алдаагүй.

— Хабарай хагсуу һалхинай ходортор үшөөл үдыхэн даа. Тэжээлэйнгээ бараг хүрэхөөршье һаань, үдэр бүри хагда ногоогоор һайн газарые бэдэржэ, хонидоо адуулдаг, хонин бүхэндэ 200 грамм обёос эдюулдэгбди. Юрэдөө гарза хоролтогүй һайн ябанабди,— гэжэ Ешидоржо үдэшэ орой гэртээ амаржа байхадаа, нүхэдтөө хэлэн хөөрэн һуудаг, һанаһан байһанаа хубаалдадаг.

Тэнгэри бүхыдөө бүрхэжэ, бамбагар сагаан зөөлэн саһан шэдэжэ эхилбэ. Хонидоо дулаан байрадань хаагаад, гэртээ бусажа ябаһан Ешидоржын хула мориной мүрые саһа һалхин хоёр ойрохон зуура хушаадхина.

— Түрэл партиимнай ээлжээтэ съездые амжалтатайгаар угтаа һэм гэжэ һанагшаб. Хурьган бүхэнөө 18—20 килограмм шэгнүүртэй болгохо, хонин бүхэнһөө 2.800 килограмм нооһо хайшалха гэһэн социалис уялга абаа хамнайб даа. Энэ уялгамни яһала һайн дүүргэгдэхэл байха,— гэжэ Ешидоржо Очирович Аюшеев сэдьхэнэ.

Д. ДАМБИЕВ.

Бэшүүр.

ТАМАРАЛГА ЭХИЛБЭ

һүүлэй хэдэн үдэр соо дулаан боложо, Сэлэнгэ, Сүхэ, Баргажан голнуудай мүльһэн унажа, суднануудай тамархада зохид саһа хүрэжэ ерэбэ. Улаан-Үдын пристаниин хүдэлмэришэд тамаралгадаа һайнаар бэлдэһэн байба. Бүхы суднануудта заһабари хэгдэнхэй. Тиигэжэ апрелиин 29-дэ коммунис ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэһэн «Сергей Тюленин» гэжэ теплоходой экипаж түрүүшынгээ тамаралгада гараба. Эдэнэр Хяагтын аймагай таряашадта түлишэ абаашажа ошонхой.

«Мүн «Юрий Смирнов», «Заря», «Севастополь» гэһэн теплоходуудай экипажууд ашаа шэрэжэ эхилбэ. Эдэнэр графигһаа долоон хоног урид суднануудтаа заһабари хэжэ дүүргэһэн байна. Тиигэжэ Улаан-Үдын пристаниин хүдэлмэришэд шэнэ табан жэлэй түрүүшын сезондо бүри ехээр ашаа шэрэхээр зорижонхой.

Уһан замаар ашаа шэрэлгые 24 процентээр дээшэлүүлхэ гээд партиин XXIV съездын Директивэнүүд соо хэлэгдэнэ. Энээниие бэелүүлхын тула ороноймнай уһан замшад бүри эдэбхитэйгээр ажаллаха болоно бшуу. Манай Улаан-Үдын пристаньдэ хүсэ ехэтэй олон судна мүнөө жэлдэ абтахань. Улаан-Үдын судна-бүтээлгын заводой коллектив 150 тонно ашаа дааха баржа барижа захалаа.

Д. БАЛДАНОВ.

ҮДЭШЭЛГЭ

Дандар Шоймполов Эрхирэгэй совхозой эрхим малшадай нэгэн байһан. һүүлшын арбаад жэлэй туршада хонишон ябажа, ажахынгаа энэ һалбариие хүгжөөхэ хэрэгтэ хубитаяа нилээд оруулһан байха юм.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ баруун фронт дээрэ ябажа, фашис булимтарагшадые даралсаха хэрэгтэ ами наһаяа хайрлангүй, эрэлхэг зоригтойгоор байлдаһан байна. Тиигэжэ дайсаниие өөрынь эшээндэ хүргэлсэжэ, илалтын тугые мандуулалсаһан намтартай.

Мүнөө энэ нүхэрнай 60 наһа хүрэжэ, пенсидэ үдэшэгдэбэ. Арьбажал нютагай клуб соо болоһон баяр ёһолой үдэшэлгэ дээрэ Загарайн аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой, совхозой дирекци, партком болон рабочкомой Хүндэлэлэй грамотанууд, үнэтэ бэлэгүүд тэрээндэ барюулагдаба.

Г. БАЗАРЖАПОВ.

ОРОШОНОЙ АМЖАЛТА

Гүн тайгын үзэсхэлэнтэ һайхан газарта оршодог аймагай оро үсхэбэрилгын «Путь к коммунизму», «Заветы Ленина» колхозуудай орошод уласхоорондын ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын Майн 1-нэй һайндэрые түл абалгынгаа халуун хаһада угтаба.

Ленинэй ойн баярта үнгэрһэн жэлдэ 100 оро бүхэнһөө 79 тугал түлжүүлжэ шалгарһан Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат Е. В. Мордоновагай даадаг орошодой бригадынхид түл абалгаяа эмхитэйгээр үнгэргэжэ, хараалагдаһан даабаряа амжалтатай бэелүүлхээр эрмэлзэжэ байнхай.

Вл. ЧУНАВЛЕВ.

Баунтын аймаг.

МАНАЙ СОВЕТ арад түхэл маягаараа национальна, удхаараа социалис уран зохёолоороо омогорхохо ёһоороо омогорходог. Энээн тухайшье һаяшаг болоожо үнгэрһэн Коммунис партиимнай XXIV съезд дээрэ дэлгэрэнгыгээр хэлэгдээ.

Гэбэшье уран зохёолшодой саашадаа хэхэ ажал улам ехэ, улам харюусалгатай болоно.

Энээн тухай һаяхан Буряадай Агын национальна округто болоһон «Сибириин залуу наһанай дуунууд» гэһэн, табан хоногой турша соо болоожо үнгэрһэн ехэхэн хөөрэлдөөн үшөө дахин гэршэлжэ үгэбэ. Комсомолой Шэтын обкомой, Уран зохёолшодой холбооной, Агын Уран зохёолшодой нэгэдэлэй эмхидхэһэн энэ суглаан «Сибириин, Алас-Дурна зүгэй арадуудай, уран зохёолшодой хоорондохи аха дүүгэй хани барисаан улам мандажа байг лэ» гэһэн уряа доро эхилһэн байна.

Аяар холын Чукоткоһоо мэдээжэ болоһон поэтесса Антонина Кымытваль хэдэн олон хоногой туршада ябажа, Ага нютаг хүрэжэ ерэбэ. Тэрэ «Ага нютаг үнинэй ерэхэ, эндэхи зонтой, уран зохёолтойнь, уран бүтээлтэйнь танилсаха гэжэ анхаһаа хойшо хүсэдэг байһан байнаб. Национальна округой артистнарай Москвада, Кремлиин ордон соо харуулһан наадые нэгэтэ хаража, зүрхэ сэдьхэлээ доһолуулаа һэм. Мүнөө энэ түрэһэн газар дээрэнь эдэнэрэй наада зугаа бүришье гоё байха бэзэ гэжэ һананаб», — гэжэ мэдүүлбэ.

Корягай национальна округһоо коряк поэт Владимир Косыгин ерээ. Коряк яһатан оройдоо долоо мянга табан зуугаад зон байна. Ханты-Мансийскһаа ерэһэн поэт. Андрей Тарханов баһал долоо мянга үлүүтэй зоной түлөөлэгшэ. Таймырһаа долган арадай түлөөлэгшэ болоожо ерэһэн Владимир Чарду таба мянган зонойн-дэнэр Агын малшадай байрануудаар, отаранууд дээгүүр ябажа, эндэхи үргэн баян байдалтай, ажалша малша зонтой эльгэ нэгэдэн хөөрэлдэжэ, ажабайдалтайнь танилсажа, дүй дүршэлөө абалсажа, соёл культураяа саашань улам һалбаруулха тухайгаа һанаһан һанамжануудаа халан абалсабад.

лэһэн, зүбтэй зүйтэй зүбшэлнүүдые үгэһэн байна.

Анхан түрүүн 1947 ондо округой газетын дэргэдэ Агын уран зохёолой нэгэдэл тогтоо һэн. Мүнөө тус нэгэдэлдэ таби гаран залуушуул хабаадана. Тэдэнэй дунда ветеринар мэргэжэлтэй, мүнөө багшалжа байһан Шуя-Ханда Базарсадаева, механизатор

нэгэдэхи һуури эзэлээд, лауреат гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн суутай. Энэ филармониин оркестртэ ганса багшанарай училищиин студентнэр бэшэ, мүн округой колхозуудай соёлой байшангуудай дэргэдэ тогтоһон уран һайханай бүлгэмүүдэй гэшүүд, ажалай түрүүшүүл, мэргэжэлтэд, багшанар, һаалишад, хони-

УРАН ЗОХЁОЛШЫН ДЭБТЭРҺЭЭ

ОЛОН ЯҺАТАНШЬЕ ҺАА...

Цэрэн ГАЛАНОВ

гоо зүгһөө Агын ажалша малшадта халуун амар мэндые асарба. Мүн эндэ Горно-Алтайһаа залуу бэшэгшэд Эзендэй Тоюшев, Александр Ерекеев, Туваһаа Монгуш Доржу, Яхадһаа Иван Алексеев, Василий Савин, Буряадай Усть-Ордын национальна округһоо поэт-драматург Жан Зимин гэгшэд эндэ болохо хөөрэлдөөндэ хабаадахаяа сугларба.

Эдэ олон яһатанай түлөөлэгшэд бултадаа хани халуунаар угтагдажа, Агын национальна округой соёлой олонхон байшангуудай, һургуулиин залнуудай ендэрнүүд дээрэһээ шүлэг дуунуудаа зэдэлүүлжэ, Агуухэ Октябриин ашаар түрэл арадуудайнгаа зол жаргал, шэнэ хуби заяагаа олоһон тухайнь хөөрэжэ үгэбэд. Мүн тэ-

Уран зохёол хүн зоной сэдьхэл зүрхэн соогуур дали жэгүүрээ дэбин, ехэ бодолнуудые түрүүлжэ, ажабайдалда, ажал хэрэгүүдтэ уряалдаг эди шэдитэй. Тиимэһээ Агада болоһон уулзалга эндэ сугларһан зондо бултандань тон ехэ аша туһатай байба.

Агын уран зохёолой нэгэдэлдэ хабаададаг олон тоото бэшэгшэдэй зохёолнууд хэдэн хоногой туршада зүбшэн хэлсэгдэбэ. Эндэ Улаан-Үдэ хотоһоо уригдажа ерэһэн уран зохёолшод Барадий Мунгонов, Гунга Чимитов, би хабаадабабди. Мүн эндэ ерэһэн хамаг айлшад бултадаа Агын залуу уран зохёолшодой шүлэг дуунуудые, расказуудые уншажа, өөһэдынгөө һанамжануудые, ажаглалтануудые хэ-

Рабдан Рабжуев, радист Цыбен-Доржо Цыденов, хонишон Татьяна Удбылова, багша Батор Цырендашиев, журналист Гарма Цырендашиев болон бусадай аялганууд уран хонгёо, хүдэр болоожо байнхай.

Ага тосхондо ерэһэн айлшад округой түб хотын соёлой байшантай, Владимир Ильич Ленинэй, хизаар ороноо шэнжэлгын болон уран зохёолшо Жамьян Балданжабоной музейнүүдтэй танилсажа, ехэтэ һонирхобободи. Мүн бидэнэр холо ойро алдар сууда гараһан Агын багшанарай училищида хүрэжэ, эндэхи арадай филармониин оркестртэй танилсабабди.

Энэ филармониин артистнар Бүхэроссин уран һайханай бүлгэмүүдэй харалганда Москва хотодо хабаадажа.

шод хабаададаг байна.

Холын газарһаа хүрэжэ ерэһэн айлшадтай уулзаха үедэ Ханты-Мансийскһаа ерэһэн поэт Андрей Тарханов нэгэ һонин зүйл хөөрэжэ, бултаниие баясуулба. Тэрэнэй багахан арад тоогоороо үсөөншье һаа, Совет үргэн оронойнгоо бата бэхи хани халуун эб нэгэдэлтэй бүлэ соо өөрынгөө хонгор дуус гээгээгүй, саашадаа улам һалбаран мандажа байһаниинь лабтай гэжэ тэрэ омогорхолтойгоор хэлэбэ.

Андрей Тарханов Юрий Гагаринда зорюулһан өөрынгөө түрүүшын шүлэг арбан жэлэй саана түрэлхи хэлэн дээрээ толилһон байгаа. Энэ шүлэгыень Америкын космонавтнууд уншажа, тон һонирхоод, Андрей Тархановта өөһэдынгөө фото-зурагуудые дээрэнь гараа табяад эльгээжэ, һөөргэнь түрэл хэлэн дээрээ бэшэһэн шүлэгүүдтэйгээ хамта эльгээхыень дурадхаһан байна. Эндэ юун болоһон байгааб гэхэдэ, Андрейн түрэл хэлэн дээрээ бэшэһэн нэгэ шүлэгыень ород хэлэн дээрэ оршуулаад, Москвагай хэблэлдэ гаргаа һэн. Тэндэһээ тэрэ шүлэгые Америкын космонавтнууд уншаһан байгаа. Агада болоһон хөөрэлдөөн дээрэ Сибириин болон Алас-Дурна зүгэй бага арадуудай уран зохёолой һалбарха хэрэгтэ ород арадай тон халуун туһа хүргэжэ байдаг тухайнь айхабтар халуун хөөрэлдөөн болобо. Энэнь ойлгосотой. Манай үргэн ехэ орондо хүн бүхэн, арад бүхэн өөрын эрхэ сүлөөтэй. Түрэл хэлэн дээрээ жаргалта һайхан байдал тухайгаа хөөрэхэ арга боломжотой байһаниинь гайхалтай һайхан.

Энээн тухай мүнөө һаяхан Агын һайхан талада болоожо дүүрэһэн уулзалга үшөө дахин гэршэлжэ үгэбэ. Комсомолой Шэтын обком, Шэтын Уран зохёолшодой холбоон, Агын округой уран зохёолой нэгэдэлэй ударидагшад энэ уулзалга үнгэргэхэ хэрэгтэ эдэбхи гаргажа, ехэ хүдэлмэри хэһэн байна.

Эндэ сугларһан залуу уран зохёолшод Ага нютагта ерэжэ, хоорондоо танилсаһанаа, ажал хэрэг үнгэргэһэнөө хожом хэзээдэшье мартахагүй, түрэл арадуудтаа хөөрэжэ ошоһониинь, арадуудай хани барисаан тухай һайн һайхан уран зохёолнуудые бэшэжэ байхань дамжаггүй.

Энэ богонихон һанамжаяа би ... залуу бэшэгшэ Шуя-Ханда Ба... садаевагай нэгэ шүлэгөөр дүү... хүсэлэнтэйб.

Дэлхэй дээрэ
олон ондоо яһа...
Дэлхэй дээрэ
олон ондоо хэл...
Тэдэнэй дунда
минии түрэлхи ар...
Тэдэнэй дунда
минии түрэлхи ...
Хаанашье, холын
газараар ябааш хада...
Хариин хэлэндэ
һуража шадааш ха...
Түрүүшын харгы
урдамни нээжэ үг...
Түрэлхи хэлэндээ
һүгэдэнэб үнэн зүрх...
Олон арадуудай
заншал мэдэхэшье һаа,
Олон хэлэнүүдэй
баяндань абтаашье ...
Түрэлхи һайхан
буряад хэлээ хаа...
Түүрээжэ магтан,
бүри дээшэнь үрг...

Агада болоһон «Сибириин за... наһанай дуунууд» гэһэн уулза... нуудта хабаадагшад мүнөө бул... түрэһэн нютагуудтаа бусажа, ... хэрэгүүдээ, зохёолнуудаа саа... үргэлжэлүүлжэ эхилһэн байха. Э... хы һайхан Сибириин, Алас-Дурн... гэй олон хэлэн дээрэ энхэ жаргал... магтаһан шэнэ шэнэ дуун, шүлэг... улам хурсаар саашадаа дэлг... зэдэлэн байг лэ!

ЗЭДЭЛЫШ, ХАТАРЫШ, ЗАЛУУ НАҺАН

МАНАЙ АИЛШАД

Гүрэнэй Омскын филармониин «Ритм-балет» гэжэ хореографическа ансамблиин бүлэг артистнарай һаяхан табиһан концерт наада хараха дуратайшуул аргагүй олон, П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищиин концертнэ зал соо багтахысаа сугларанхай байгаа бэлэй. Үнэндөө энэ ансамбль оройдоол хоёрхон жэлэй саада тээ эмхидхэгдэһэншье һаа, оронойнгоо томо томо хото городуудай ажалшадта бэлиг шадабаряа дэлгэжэ, олон түмэн харагшадай һайшаал, магтаалда хүртэжэ, холуур суурхажа үрдинхэй юм. Эгээл тиимэһээ залуу артистнарай уян нугархай хатар, согтой хүхюун хүгжэм, шог зугаата найруулгануудые хараха, шагнаха дуратайшуулай иимэ олоороо сугларһаниинь гайхалгүй бшуу.

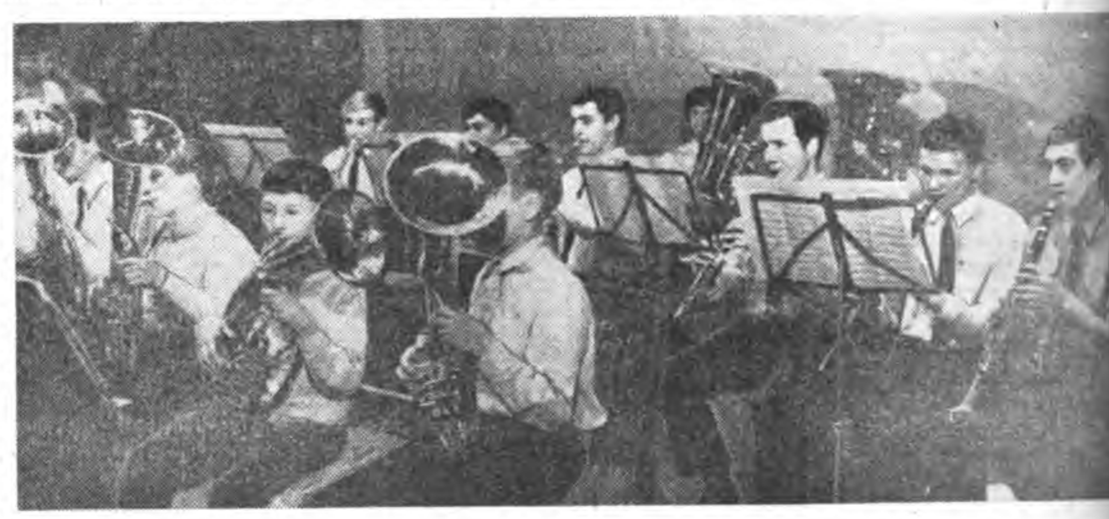
...Уданшьегүй зал соо һуугшадай нэрьемэ альга ташалган доро шара хилэн хүшэгэ һэхэгдэжэ, ирагуу гоё хүгжэмэй аялга зэдэлшэлэй. Согтой хүхюун аялга доро «Калинка» гэжэ хатар гүйсэдхэһэн ансамблиин артистнар Л. Шерба, А. Хотинский, А. Грознов гэгшэд мүнөө үеын омог дорюун залуушуулай зол жаргалтай ажабайдал, тэдэнэй эрмэлзэлые бодото дээрэнь тайлбарилан харуулжа, сугларагшадай зүрхэ сэдьхэл ехэтэ хүлгөөбэ. Мүн тиихэдэ «Буденновска» гэжэ хүгжэмтэ найруулга удхынгаа талаар гүн гүнзэгы байжа, нилээд һонирхомоор байгаа. Залуу Совет засагые һамна дарахаар һэдэһэн сагаантантай, булимтарагшадтай тэмсэжэ байһан граждан дайнай дүлэтэ жэлнүүд! Хүн түрэлтэнэй эрхэ сүлөөгэй, зол жаргалта ажабайдалай түлөө тэмсэжэ байгаа һүртэ Улаан Армиин эрэлхэг зоригто сэрэгшэдэй — залуу комсомол хүбүүд, басагадай шэн габьяата баатаршалга энэ найруулга соо тобойсо зураглагданхай.

Тэрэшэлэн мүнөө үеын суута поэдүүдэй нэгэн—Дагестанай арадай дуушан Расул Гамзатовай «Минии Дагестан» гэһэн шүлэгэй удхаар найруулагдаһан хатар мүн лэ өөрын онсо шэнжэтэй.

Айлшадаймнай харуулһан концертын программа гол түлэб мүнөө үеын залуушуулай ажабайдал, эрмэлзэлые уудалан дэлгэхээр зохёогдонхой бэшэ, мүн революционно удхатай, өөрынгөө эрхэ сүлөөгэй түлөө, үндэһэ яһанай илгаа гаргагшадтай эсэргүүсэн байһан, хилын саадахи капиталис оронуудтахи түрүү үзэл бодолтой улад зоной ажабайдал, олон түмэн арадуудай эбдэршэгүй хани нүхэсэл тухай уян нугархай, гүн гүнзэгы удхатай хатар, найруулганууд яһала бии. Мүн тиихэдэ эндэ хүхюун энеэдэтэй, шог зугаата хүгжэмтэ новэллэнүүдшье нилээд олон. Жэшээлбэл, «Дальбарааханууд», «Сэнгэлгэ», «Карида», «Сибириин бани» гэжэ шог зугаата хатарнууд нилээд энеэдэтэй байжа, балет хараха дуратайшуулые ехэтэ һонирхуулаа.

Залуу наһан! Жаргалтай хүхюун, омог дорюун энэ үеые гансал үгөөр тайлбарилхын аргагүй. Зүгөөр айлшаднай «Мүнхэ хабар», «Хоёрхон», «Залуу наһан» гэһэн хатар, новеллэнүүдые уян нугархайгаар гүйсэдхэхэдөө, гансашье гол удхыень тайлбарилан харуулаа бэшэ, мүн өөһэдынгөө бэлиг шадабариие дэлгээһэн байна. Жэшээлбэл, «Залуу наһанда» наадаһан артистнар Нина Фомина, Сергей Бельский гү, али «Хоёрхон» гэжэ хатар гүйсэдхэһэн Лида Абрамова, Юлий Взоров гэгшэдэй бэлиг шадабари яһан гоёб даа. Ёһотойл мүнөө үеын залуушуулай зүрхэ сэдьхэл буляамаар, хүнгэнөөр, шогтой хүхюунээр хатарһандань баясамаар. Тэрэшэлэн ансамблиин бүлэг артистнарай гүйсэдхэһэн грек арадай «Сиртаки» гэжэ хатар эндэ сугларагшадай досоо бүхөөр хадуугдан ороо ёһотой. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, манай иишэ зорижо ерэһэн Омскын филармониин хореографическа ансамблиин артистнар зол жаргалта залуу наһанай эршэ хүсые, эрмэлзэлые яһала һонирхолтойгоор харуулжа, ниислэл хотымнай ажалшадай нэрьемэ альга ташалгаар угтагдаа.

Т. БУДАКОВА,
П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищиин студентка.

ЭДИР БЭЛИГТЭН

ЛВРЗ-гэй соёлой байшан соо олон үхибүүд сугларба. Железнодорожно районой Пионернүүдэй ордоной, ЛВРЗ-гэй соёлой байшангай үхибүүдэй секторэй коллективүүдэй уран һайханай наада харалга эндэ үнгэргэгдөө.

Коллектив бүхэн хаба шадалаараа болоһон байжа, жюрин зүгһөө һайн сэгнэлтэдэ хүртэбэ.

Пионернүүдэй байшангаархин 22 номер харуулаа. Тэдэнэй арба юһэндэнь эрхим сэгнэлтэ табигдаба. Концертынь программа элдэб жанраар баян, харахада һонирхолтой байгаа. Жэшээлхэдэ, хореографическа бүлэгэй гүйсэдхэһэн хатарнууд бултадаа һайшаагдаа. Гимнастнуудай, уран һайханай кружогто ябадаг Наташа Самойлова Григэй «Анитрын хатарые» аргагүй һайнаар гүйсэдхэжэ, жюрин гэшүүдэй нэгэн дуугаар уран һайханай түгэсхэлэй концертын программада оруулагдаһан байна. 51-дэхи һургуулиин 4-дэхи классай һурагша Оля Зоркальцевагай дууланһан «Чижик-пыжик» гэжэ дуун, «Мүнхын гал» гэжэ хореографическа баллада, узбег арадай хатар гэхэ мэтэ нэрьемэ альга ташалгаар угтагдажа, түгэсхэлэй концертдэ абтаба.

Ленинэй ордено ЛВРЗ-гэй соёлой байшангай үхибүүд... секторэй концерт тухай хэдэн ү... хэлэе. Программань унжагай... байбашье, ажаглан хараһаар бай... тар, шангахан коллектив аа ... гэжэ һанахаар бологдоодхибо. 1-дэхи пионерскэ штабаархин гэ... тайхан байба. Бишыхан басага... хүбүүд һубарилдан гаража, ... гёохон хоолойгоор парти, Лени... тухай шүлэгүүдые уран гоёор ун... шажархина. Тэдэнэй гүйсэдхэһэн... элдэб хатарнууд мүн лэ һайшаа... даа. Минии дальбарааннууд, рен... жэмэс түүлгэн гэхэ мэтэ хатар... нууд ехэтэ һонирхогдоо. Тиихэ... арадай инструментнүүдэй оркест... баянистнуудай ансамбль болон ду... ховой оркестр гүйсэдхэһэн зүй... нүүд соёлой байшангые доһолгобо.

ЛВРЗ-гэй соёлой байшанга... үхибүүдэй секторэй хүдэлмэритэй... танилсажа, жюрин гэшүүд сэдь... хэлээ ехээр ханаба. Тус коллекти... 28 номерһоо бүридэһэн программа... тай байбашье, хаража байһа... хүнүүдэй анхарал татажа шада... Энэнь тус байшангай соёлшод... оролдосотой ажалай үрэ мүн.

В. ТОКТОХОЕВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. ЛВРЗ-гэй Соёлой ордоной үхибүүдэй сектор... хореографическа бүлэг «Репка» гэжэ хатар гүйсэдхэнэ, 2. Тэ... дэхи духовой оркестр.

Д. КАПУСТИНАЙ фото.

СССР-эй ТҮРҮҮ ҺУУРИ БУЛЯАЛДАХАНЬ

ШАТАР

САРАТОВ. Эндэ РСФСР-эй хүдөө ажахын институдуудай хоорондо шатараар түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн мүрысөөн дүүрэбэ. Мүрысөөндэ хабаадалсаһан Буряадай хүдөө ажахын институдай шатаршад эрхим амжалта түйлаа. Эдэнэр Омскын, Красноярскын хүдөө ажахын институдуудай командануудые 4:0, Саратовай шатаршадые 3:1 гэһэн тоотойгоор шүүһэн байгаа. Тиигэжэ Буряадай хүдөө ажахын институдай шатаршад түгэсхэлэй нааданда хабаадалсажа, Волгоградай, Кубаниин, Ленинградай, Саратовай институдуудтай, Тимирязевай нэрэмжэтэ Москвагай хүдөө ажахын академиин командануудтай наадаһан байха юм. Манай шатаршад Саратовай, Кубаниин командануудые 3,5:0,5, Ленинградай хүдөө ажахын институдай шатаршадые 2,5:1,5 гэһэн тоотойгоор шүүһэн. Тиихэдэ Москвагай шатаршадтай 2:2 гэһэн тоотойгоор тэнсэбэ. Дүн хамтадань 12,5 очкотой болоһон манай шатаршад хоёрдохи һуури эзэлбэ. Нэгэдэхи һуурида Волгоградай команда гараа. Эдэнэр манай шатаршадые шүүһэнэй удаа, түрүү һуури эзэлээ. Шатарай нэгэдэхи хүлгэ дээрэ наадаһан манай шатаршан мастерта кандидат Базаржап Сампилов эндэ хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар наадажа, зургаан хүниие шүүжэ, хоёртойнь тэнсэһэн байгаа. Тиигэжэ дүн хамтадань абажа боломоор наймаһаа долоон очкотой болоожо, түрүү һуури эзэлбэ. Мүн хоёрдохи хүлгэ дээрэ наадаһан мастерта кандидат Бато Мункоев 6,5 очкотой болоожо, хоёрдохи һуури эзэлээ. Шатаршад Климент Сойбонов, Елена Жаркова гэгшэд яһала һайнаар наадажа, командаяа түрүү һууринуудай нэгэндэ гаргалсаһан байна. Эрхимээр наадаһан Буряадай хүдөө ажахын институдай шатаршадай команда оронойнгоо хүдөө ажахын бусад институдуудай шатаршадтай СССР-эй. түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ наадаха болобо. Тэрэ нааданиинь Белоруссиин ССР-эй Гродно хотодо үнгэргэгдэхэ болонхой.

В. МАМИЛОВ.

ХИЛЫН Саанаһаа РАДИО ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ

СЕПГ-гэй ЦК-гай ПЛЕНУМ ДЭЭРЭ Э. ХОНЕККЕРЭЙ ХЭҺЭН ЭЛИДХЭЛ

БЕРЛИН. (ТАСС). СЕПГ-гэй ЦК-гай Пленум дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, этигэл найдабари үзүүлжэ, СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретаряар һунгаһанай түлөө баяр баясхалангаа нүхэр Э. Хонеккер элирхэйлэн мэдүүлбэ. Партийна эхин организацинуудһаа эхилээд, партиин ЦК, Политбюро ба секретариат хүрэтэрөө партиин бүхы зургаануудай шалгагдамал коллективнэ хүтэлбэридэ түшэглэн, СЕПГ болбол өөрынгөө хараа шугамые эрид шангаар үргэлжэлүүлхэ юм гэжэ Э. Хонеккер тэмдэглэбэ.

Тэрэнэйнгээ һүүлээр нүхэр Э. Хонеккер КПСС-эй XXIV съездэ байлсаһан СЕПГ-гэй ЦК-гай делегациин элидхэл хэһэн байба. Нүхэр Э. Хонеккер иигэжэ мэдүүлбэ: коммунизм байгуулагшадай тэмсэл соогуур хатуужаһан манлай гэжэ, манай саг үеын уласхоорондын революционно хүдэлөөнэй хүтэлбэрилхы хүсэн гэжэ, бүхы хүн түрэлтэнэй дэбжэлтые ударидагша манлай гэжэ Советскэ Союзай Коммунис партиин бүхэдэлхэйн түүхэтэ үүргые КПСС-эй XXIV съезд тон элеэр харуулба.

Совет общественные коммунизм тээшэ дам саашадань дабшуулха, совет арадай ажабайдалай материальна ба соёлой хэмжээе горитойгоор дээшэлүүлхэ, оборонно хүсэ шадалыень дээшэлүүлхэ зорилготой КПСС-эй ленинскэ зориг бадаруулагша программа гайхамшаг арга боломжонуудые бии болгоно гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Тэдэ ехэ зорилгонуудай дүүргэгдэхэдэнь, бүхы социалис оронуудай хүсэ шадалынь улам ехээр дээшэлхэ, тэрэнь социалис байгуулалтын булюу һайн байһыень бүрил хүсэтэйгөөр харуулха, империализмда эсэргүү тэмсэл саашадань дэлгэрүүлхэдэ туһалха байна.

Ленинскэ ударидахы манлайн эрхим түлөөлэгшэдэй үүсхэлтэ ехэ суглаан гэжэ КПСС-эй XXIV съездые СЕПГ-гэй ЦК-гай делегаци тоолоно. Революционно теори ба бодото ажалые тааруулан ябуулдаг КПСС-эй дүй дүршэл, КПСС-эй XXIV съездын найруулһан һургаал ба тобшололнууд ГДР-тэ социалис общество амжалтатайгаар байгуулхада ехэ удха шанартай юм.

Саашань Э. Хонеккер иигэжэ мэдүүлбэ: Советскэ Союзай, дэлхэйн социалис байгуулалтын бусадшье оронуудай хүсэ шадалай, оролдолгын ашаар, дэлхэйн шэнэ дай сараха гэһэн бүхы арадуудай тон шухала зорилго шиидхэлгэдэ ехэхэн хуби нэмэри оруулагдаһан байна. Дэлхэйн социалис байгуулалтын оршожо, эдэбхитэйгээр ябуулгаяа хэжэ байһан ушарынь империалис эзэрхэг түримхэйшүүлэй хорото олон түсэб буруу һүргүүлбэ.

Э. Хонеккер өөрынгөө элидхэл дотор эб таһалха зорилготой Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй ябуулга дээрэнь тогтожо хэлэбэ. КПСС-эй XXIV съездын делегадууд, тэрэ съезд дээрэ үгэ хэлэһэн аха дүү партинуудай түлөөлэгшэд Советскэ Союзда Мао Цзэ-дунай буруу хараата эсэргүү ябуулгыень тон шангаар буруушааһан байна гэбэ.

Манай парти, хүдэлмэришэн анги, кооперативна таряашад, интеллигенци, ГДР-эй бүхы ажалшад КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэриие сэдьхэлээ ханангяар, баяртайгаар угтаба гэжэ Э. Хонеккер хэлэбэ. Тэдэ шиидхэбэринүүдые арад зомнай мүнөө үедэ зүбшэн хэлсэжэ, шудалжа байна гэжэ элидхэлшэ мэдүүлбэ.

НЭГЭН ҺАНАЛТАЙГААР ҺАЙШААНА

БЕРЛИН. (ТАСС). Германиин Социалис Нэгэдэмэл партиин окружной эмхинүүдэй эдэбхитэдэй суглаан Берлин ба Лейпцигтэ үнгэргэгдэбэ. Тэдэ суглаанууд СЕПГ-гэй ЦК-гай һая дүүрэһэн 16-дахи Пленумэй дүнгүүдтэ зорюулагдаһан байна. Эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад Пленумэй шиидхэбэринүүдые нэгэн һаналтайгаар һайшааба.

СЕПГ-гэй Берлинэй эмхиин эдэбхитэдэй суглаанай резолюци дотор СЕПГ-гэй Центральна Комитедэй шиидхэбэринүүд хүсэд дүүрэнээр һайшаагдаба. Центральна Комитедые, тэрэнэй Политбюрое Берлинэй партийна организаци нягта нэгэдэлтэйгээр дэмжэнэ гэжэ суглаанда хабаадагшад мэдүүлбэ.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон Берлинэй коммунистнууд, бүхы ажалшад СЕПГ-гэй VIII съездэ бэлэдхэл ябуулха зуураа, партиингаа табиһан зорилгонуудые дүүргэхын тулада хамаг хүсэ шадалаа үгэхэ гэжэ суглаанда хабаадагшад партиин ЦК-е найдуулба.

СЕПГ-гэй ЦК-гай Пленумэй шиидхэбэринүүдые хүсэдөөр һайшааха зуураа, Лейпциг городой партийна эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад партиин шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэдэ хүсэ шадалаа, эрдэм мэргэжэлээ, бүхыдэнь үгэхөөр эрид шиидэнги байһанаа элирхэйлэн мэдүүлбэ. СЕПГ-гэй Центральна Комитедые, тэрэнэй политбюрое тойрон Лейпцигэй эмхиин коммунистнуудай нягта нэгэдэлтэйгээр жагсажа байһые тэмдэглэбэ.

КПСС-эй XXIV съездын документнүүд дотор согсологдоһон теоретическэ ба бодото ажалай баян дүй дүршэлөөр зэбсэгжэһэн бидэнэр Советскэ Союзтай хани барисаагаа саашадаашье улам бэхижүүлхэбди гэжэ эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад мэдүүлбэ.

Ливанай компартиин ЦК-гай пленум

БЕЙРУТ. (ТАСС). Ливанай Коммунис партиин ЦК-гай пленум болоожо, КПСС-эй XXIV съезд дээрэ байлсаһан Ливанай Компартиин делегациин тоосоое зүбшэн хэлсэбэ.

Ливанай коммунистнууд Советскэ Союзай, тэрээнэй ленинскэ Коммунис партиин хараа бодолые хүсэдөөр дэмжэнэ гээд пленумэй резолюци дотор хэлэгдэнэ.

Африкые индустриализацилха асуудал зүбшэн хэлсэгдэнэ

АДДИС-АБЕБА. (ТАСС). Африкын гүрэнүүдэй промышленностиин министрнүүдэй конференци эндэ нээгдэбэ. Үнгэрэгшэ арбан жэлэй турша соо индустриализациин талаар Африкын оронуудай бэелүүлһэн политикын, гаргаһан оролдолгын дүнгүүдые тэрэ конференци хаража үзөөд, тус тус оронуудые ба районуудые промышленна талаарнь хүгжөөхэ, зорилгонуудые тодорхойлхо түсэб табиха байна.

Полициинхидэй дура зоргоной ааша

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Америкын улад зоной дайн сэрэгтэ эсэргүү тэмсэлыень дараха зорилготойгоор американ засагаархидай абаһан онсо шанга хэмжээнэй уршагаар Вашингтон болбол дайн сэрэг хэжэ байһан город шэнгеэр үзэгдэнэ. Полициин шанга шанга нарядууд үйлсэнүүдые, хүүргэнүүдые, харгын уулзуурнуудые патрульдан сахижа байха юм. Полициинхидта туһаламжа үзүүлхын тула национальна гвардиин частьнууд, агаарай десантна сэрэгүүд Вашингтон худар асарагдаба.

Полициинхид аяар 7 мянга гаран хүниие арестовалба. Тэдэниие олоорнь, яаралтайгаар сүүдлэжэ байһан мүртэньшье, энэ городой түрмэнүүдтэ, мүн зониие даб дээрэ хааха газар болгоһон стадион сооошье арестовалагдаһан зон багтанагүй. Тиимэһээ ниислэл хотодо дүтэ байдаг нэгэ баазын гэрнүүдые саг зуурын түрмэ болгохоор полицида дамжуулха гэжэ пентагонойхид зүбшөөлөө үгөө.

Политическэ элитэ хэдэ хэдэн ажал ябуулагшад жандармнуудай иигэжэ дура зоргоороо аашалжа байхадань, дураа гутаһан байна. «Жагсаал дараха гестаповска арга методэй хэрэглэгдэһэниинь ехээр гайханаб. Полициинхидэй, сэрэгэйхидэй хүсэрхэлгэ даншье муухай үзэгдэл болоно» гэжэ конгрессэй түлөөлэгшэдэй палатын гэшүүн Р. Деллэмс гэгшэ мэдүүлбэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Сабшалан, тарялан һайжаруулгада — онсо анхарал» гэһэн түрүү бэшэг. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ. «Юрөөгэй талада» гэжэ П. Натаевай очерк. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указууд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэри — олониитэдэ» гэһэн М. Гаськовой статья. Түнхэнэй аймагай ... тийна эдэбхитэдэй суглаанай ... териал.

Гурбадахи хуудаһанда: «Эд... хитэд хүсэ шадалаа зэһэнэ... һэн А. Сурмачай корреспонденци... «Гастрольдо гарахынгаа үм... тээ» гэжэ Н. Мадуевай стать... Редакцида ерэһэн бэшэгүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: хил... саанаһаа абтаһан ТАСС-ай м... сэлнүүд. Нютаг нютагай ... Соносхолнууд.

ЭНХИР КРАН

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА. МОСКВА ХАРУУЛНА: 14.00 — орон доторхи һонин. 14.05 — «Нүхэдэй уулзалга» гэһэн дамжуулга. 15.30 — һурагшадта зорюулагдаһан дамжуулга. 15.55 — «Эфир соо залуушуул» гэһэн дамжуулга. 16.40 — «Терем-теремок» гэһэн үльгэр-туужа. 17.40 — миллион арадуудай ленинскэ университет. УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА: 18.10 — «Солдаты Отчизны» гэһэн уран һайханай телевизионно фильм. (2—3-дахи серинь). 20 часһаа 21.30 минута хүрэтэр амаралта. УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА: 21.30 — «Солдаты Отчизны» гэһэн уран һайханай телевизионно фильм. (4-дэхи серинь).

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА: 18.00 — үхибүүдтэ зорюул... даһан мультфильм. МОСКВА ХАРУУЛНА: 18.10 — ур... һайханай телевизионно фи... 18.45 — орон доторхи һо... 19.00 — Улаан-Үдын теле... дийн программа. УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА: 20.00 — теле... норама. 20.20 — Б. Про... вой 60 наһанай ойдо зорюу... даһан дамжуулга. 20.50 — ко... церт. МОСКВА ХАРУУЛНА: 21.30 — совет дуунуудай ко... церт. 21.55 — орон доторхи ... нин. 22.05 — телезүжэг. 23... — фильм-плакат. 23.30 — миллион арадуудай ленинскэ университет. 24.00 — фут... Эндэ «Динамо» (Минск) — «Динамо» (Москва) коман... нуудай наадан харуулагда...

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-54, приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62. ответ. секретаря—50-52. зам. ответ. секретаря—66-76, отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-36, 63-86. пропаганды и агитации—56-23, промышленности и строительства—61-35, советского строительства и быта—69-58, культуры и школ—60-21. писем и рабселькоров—67-81. информации—34-05. общественная приёмная—56-62, машинное бюро—57-63. фотолаборатория—33-61.

Н-02398. Заказ № 945.